

I. VILÁGHÁBORÚ

1914 - 1918.

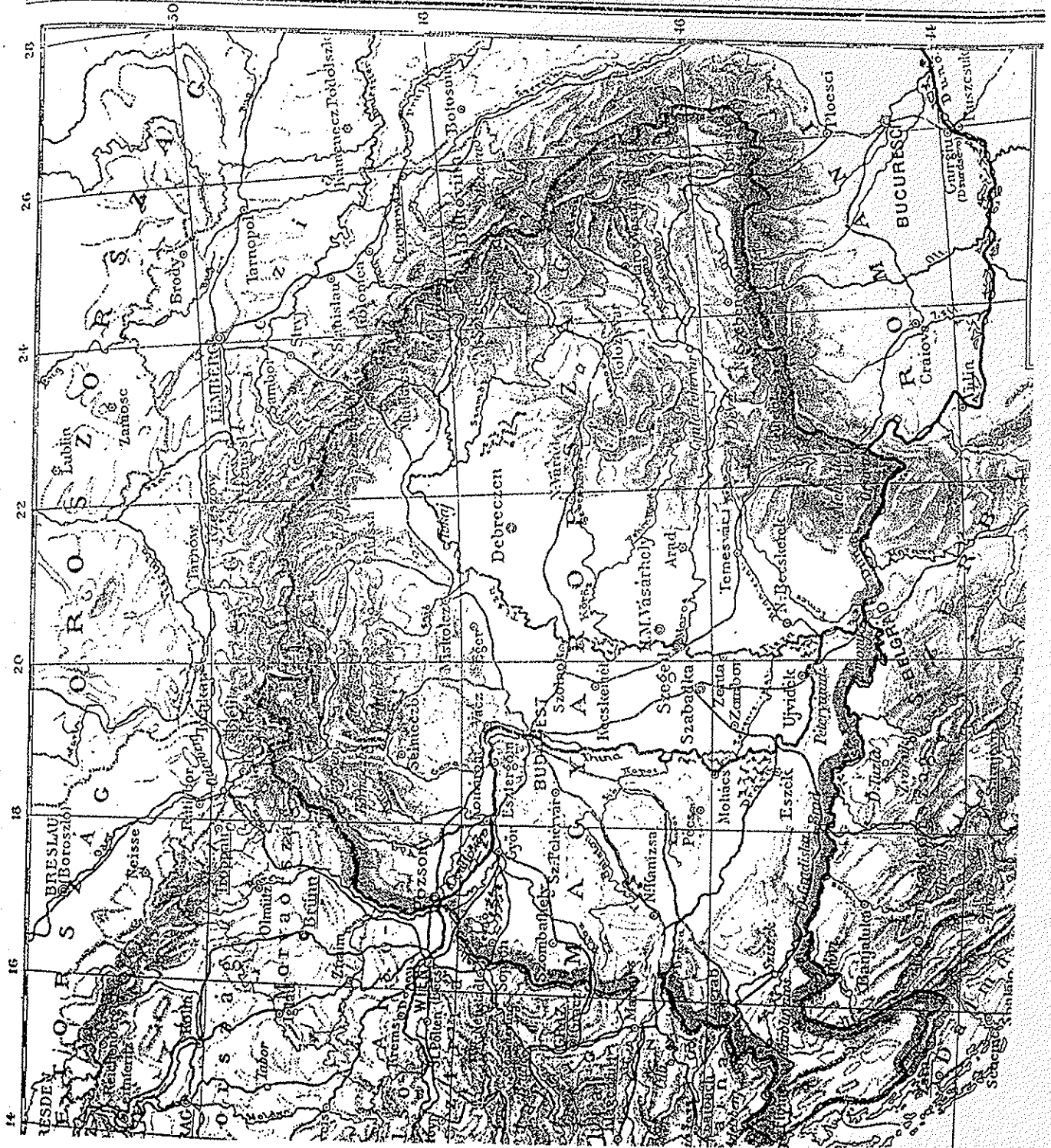
II. VILÁGHÁBORÚ

1939-1945.

FÖLDEÁK KRÓNIKÁJA

ÁDÓK ISTVÁN

1998.

Magyarország a Honfoglalástól - 1920. ig

Óföldséki templom, alapkövének letétele ismeretlen időben volt. Valós funkciói történelme során időközönként változott, tetszetős formáját a 20. század első felében érte meg.

Földeáki katolikus templom, épült 1854 - 1857.években
Oltványi Pál plébános közbejárásával
/Megyesi János nagyitása/

I. RÉSZ

A MAGYAR TÖRTÉNELEM VÁZLATOS ISMERETEI

A magyar történelem emlékei az Anonymus visszatekintő írásaira épül, aki a 13. században III. Béla magyar király jegyzője és "történelem tudós". Több századot magában foglaló leírásában ad "hiteles" képet a magyarok honfoglalásáról.

Feljegyzései, írásai szerint a Kárpát medence teljes területében Attila birodalma volt. Halála és birodalmának felbomlása után (idővel) a magyarok első hódított területe Erdély volt, aminek hódítója az Attila leszármazottjaként számon tartott Álmos, akit évek múltán meggyilkoltak.

A keleti tatárok és törökök által rablás céljából korábban is "meglátogatott" Kárpát-medencét, ahol több nemzet átvonult az évszázadok során a honfoglalást megelőző időben is, tájanként kisebb egységekben népek laktak. Elsősorban a legnagyobb területen és számban a déltáji területeken: bolgár, román, római, cseh- és szláv nyelvű népek.

Árpád fejedelem vezetésével a 9. század végén a Vereczkei-szoroson mintegy 5-6 ezer lovas, s annak táborát alkotó 15-20 ezer népesség új hazát, új hont keresve lépett be a végtelennek tűnő Kárpát-medencébe.

Az akkori felderítésnek és diplomáciának megfelelően a déli-nyugati és északi tájakat küldött Vitézek járták be, hogy követségük révén barátságot és biztonságot vigyenek, ill. hozzanak a Fejedelemmel. A cseh fejedelem Szvatopluk külön is támogatta az új szomszédságot, mivel a Kárpát-medence elég nagy területén az ellenséges bolgárok uralkodtak. Árpád és vezérei 895-ben legyőzik a bolgárokat s ezzel egyeduralkodója lesz, ennek a világon egyedi jellegű földrajzi területű nagy országnak.

Mivel a magyarok igen békés népeknek látszottak, az itt talált nemzetek fiai nem menekültek el. Békességben a magyarok szolgálatába és közösségébe álltak. Ettől kezdődik az ország "több nemzetiségű" lakói együttélésének kialakulása.

A honfoglaló magyarok elsősorban is lovas nemzeti erőt képviseltek. Egyes feljegyzések szerint: a lóhátán hódítottak, éjjel is ott aludtak, ott étkeztek, a lóhoz kötötten éltek. A népesség többsége a vadonból, vizekből élelmet keresett, s a már itt élő nemzetiségektől megtanulva étkezésre alkalmas terméket gyűjtött és termelt.

Az itt élő népek és azok vezetői Árpád-nak behódoltak, s csak azt kérték tőle, hogy erről a földről ne űzze el őket. Hűséges alattvalóságot vállaltak. S évtizedek múltán olyan magyarokká lettek, mintha ők is együtt keresték volna a végleges hazát.

A magyarok a honfoglalás során az itt élő népeket segítő szolgálknak tekintették. Így alakult ki az elfoglalt területen a "váarak" vagy táborok területén lévő erődítmények kiszolgálása, a "várjobbágy" szolgálai tevékenység. S ugyan a honfoglaló magyarok nem vették el az itt élő népek vagyontárgyait, földet, legelőt, vízhasználatot, csupán a termésből kértek a saját fenntartásuk céljára "részt", amíg saját maguk is meg nem ismerték az itteni vidék termelési lehetőségeit.

A 4. évszázad körül a hunok foglalták el Erdélyt. Majd bolgárok és törökök uralták. A Don vidékéről Nyugat irányba vonuló magyarok tűnnek fel a Duna táján 895. körül. Árpád a bolgár birodalomnak a 9. század végén vetett véget. A honfoglalás első állomása alkalmával Csaba vezér leszármazott utódai csatlakoztak Árpád fejedelemhez. A székelyek már az őshazában (a kazár földön) együtt éltek a magyarokkal. 890-894 körül a besenyők támadásai miatt elsőként jöttek a Kárpát medencébe, s így a magyarokkal együtt foglaltak szálláshelyeket, országot.

A honfoglalás nem hetekig, hónapokig, hanem hosszú évekig tartott. A helyzet felismerése után a további Nyugat felé kíváncsiskodó magyarokat a természetük biztatta a szomszédok megismerésére. A történelemből ismerjük, hogy a lóhoz nőtt, lóháton "született" magyarok ítéletet gyakoroltak szomszédaikra. A híres vezérek: Botond, Lehel, Bulcsú és a többiek vitézsége láttán megtanulták félni a magyart. De a gyakori rabló-zsákmányoló magyar támadások ellenszerét, a magyar lovasság formájára a veszélyeztetett szomszédok is kialakították.

Ennek a támadó harcmodornak a védekezése, majd támadásba torkolló augsburgi csata egyszerre véget vetett. A megtámadott Ottó német király minden erőt összegyűjtve csúfosan legyőzte a magabiztosnak látszó magyarokat, akikből a tanlegenda szerint csak hét megcsonkult magyar maradt meg, akiket a győzelem bizonyosságául a magyar honba hazaküldött.

Ez a csata történelmi forduló volt. Életmód és szomszédbarát magatartásra kényszerítette az eddig rablásból élő magyarokat. A németországi háborúból ismeret merített a déli szomszéd Olaszország és Görögország is, ahol a németek módjára megverték a portyázó magyarokat. Ezek a vesztes támadások az egyébként erős kezű és akaratú Géza fejedelmet szigorú intézkedésre készítette, a magyar törzsi vezetők rendszabályozására.

Géza szigorú belső intézkedései és a szomszéd nemzetek iránti béke kinyilvánítása, úgy szintén a nyugati "kultúra" és a Kereszténység felvétele Gézát példamutatásra kötelezte. Így a Vajk nevet viselő gyermeke keresztényi István névre történő megkeresztelése Magyarországot a magasan elismert nyugati kultúrállamok körébe sorolta, és támogatta. István államalapító tekintélyt és elismerést szerzett a keresztény Európában. Csupán a belső pogány törzsekkel kellett harcban állnia. István koronázása Esztergomban 1001. augusztus 15-en történt. István király az országot megyékre osztotta fel, míg az erdélyi megyék felett a Vajda állt.

A HONFOGLALÓ MAGYAR ÁLLAM FENNÁLÁSA 1100 ÉVES ENNEK TÖRTÉNELMÉT FORMÁLÓ SZAKASZAI

- A Magyar Keresztény Egyház és Királyság fölépítése 997-1301-ig az Árpád-házi királyok alatt.
- A középkori Magyarország teljes kifejlődése a vegyes házból származott királyokkal 1301-1526-ig.
- Az ország háromfelé szakadása, a nemzet küzdelme hazájáért és szabadságáért 1526-1711-ig, vagyis 185 évig.
- A Habsburg-ház uralkodása 1626-tól Ferdinánd király idejével kezdődik. Ennek a korszaknak egyik jelentős momentuma, hogy 1687-ben eltörölték az Aranybulla azon záradékát, hogy a királyi trón az első szülöttség rendje szerint töltesse be.
- A dinasztikus reformok és a nemzet sorvadása kezdetén III. Károly (1711-1740) király keresztül vitte a Pragmatica Szankcióban a leányági öröklés jogát.
- A reformkor 1825-1848-ig tartó országgyűlései küzdelmes vívmányok szentesítésével folytak, végül az 1848-as független Magyarországért harcol Kossuth vezetésével és biztatásával a magyar nép egy részre.
- A heterogén uralkodó osztály 1848. december 2-án a 18 éves Ferenc József főherceget a trónra emeli, akit az egységes ausztriai császárság megteremtőjének szemeltek ki.
- A Széchenyi István és más vezető magyar politikusok szerint csak fellángolt, s a nem időszerű 1848-as szabadságharc elveszett. A reális és évtizedeket magában hordó kiegyezés 1867-ben Deák Ferenc vezetésével valósult meg.

Az ország történelmét nyomatókkal terhelte a gyakori külső-belső villongás. Valamint a keresztény világ megvédése céljából elvesztett csaták, s végül 1526-ban az ország három részre szakadása, a 150 éves török uralom, ill. ennek árnyékában a belső országos elkülönülések. Továbbá a nem időszerű és a politikai uralkodásban eredményt nem hozható szabadságharcok elvesztése, amiben tízezrek névtelenül pusztultak s az egész ország harctérré vált. Ugyanakkor a "hatalomra" vergődött Vezérek gyáván, hűtlenül itt hagyták a harcoló és elszegényedett országot. Életük megmentését idegen honban biztosították.

Magyarország a honfoglalástól kezdődően több nemzetiségből álló területi egység volt. Majd pedig szükségszerűsége miatt István királytól Mária Terézia királynő uralkodásáig valamennyi magyar király tovább növelte a behívottakkal, betelepítettekkel és a beengedettekkel az ország lakosságát. A hazánkba került idegen ajkuak nem szórványban, hanem több községben, vagy járásban kolóniákban kaptak háztelket és telepedtek le. Észak-magyarországi megyékben szlovákok, Békés megyében románok, tótok, a dunántúli területekre németajkú svábok, Baranyába rácok,

szerbek, bolgárok, stb. jöttek. Így Magyarország a honfoglalás első évezrede végére Európa erősen heterogén nemzetiségű országa lett. Ezzel szemben Magyarországon a nemzetek fiai összefért egységben és egyenlőségben éltek.

Magyarország a honfoglalástól kezdve az idegen nemzetiségű állampolgárok közössége. Elsősorban is az itt talált és befogadott nemzetek fiai, majd sokszor szükségből és kényszerből folyamatosan a szomszédos államok népei egészítik ki a honi szükségletet a magyarrá lett állampolgárokkal. A szorgalmas és szaporodó nemzetiségek idővel eltérő jogokat is követeltek maguknak, ami a százados együttélésben nem volt észlelhető és ismerős. A nagy tömegű nemzetiségi összetevőjű országot már a 19. században különböző megnyilvánulásokban és jelenségekben feszítette a nemzetiségi kérdés.

A magyar állam a jelenségek hatására 1868. évi 44. tc. mind a 29. szakaszában egyértelműen egyenrangúvá tette az országban élő magyar és nem magyar állampolgárokat az állampolgári jogok gyakorlásában.

A 19. század második felében az Európában volt államok vezetői az egymás közötti örökösödési, államalkotói, egy és különválási állami nagyhatalmi törekvések eredményeihez, jól tudták hasznosítani a kisebbségi autonóm vagy önálló állammá való törekvéseket, ami nagyban elősegítette az I. Világháborús szándékot is.

A háborús hangulatú készülődésnek és a 19. századi Európában volt háborúk 1864-ben időszzerűvé tették a Svájcban alakult: Genfi Egyezmény címén a Vörös Kereszt szervezetet. Főalaptételei: nemzetekre való tekintet nélkül a háború halottai, sebesültjei és betegei nem tekinthetők "ellenségnek". Jelvényük: Fehér mezőben vörös kereszt.

Magyarországon a boszniai események hatása alatt 1879-ben alakult meg a Szervezet. Ezt az egyezséget az 1911. évi XX. tc. szabályozza, és nemzetközivé jelentette ki a magyar királyság.

II. RÉSZ

AZ I. VILÁGHÁBORÚ 1914-1918.

Az európai politikai és gazdasági helyzet figyelembevételével a magyar kormány 1908-tól a közelgő világháború veszedelmével foglalkozik, aminek előzményei történelmi. A 19. századi francia, orosz, német ellentétekből, amibe végül az angolok is bekapcsolód-tak, világra szóló háború fenyegette Európát.

A közben volt tárgyalások, békekötések, egyeztetések csak a francia, orosz és angol hatalmakat kötötte egybe. S ezenbélül különösen Francia- és Oroszország készült a legnagyobb erővel a revans-szerű háborúra. Ezzel egyidőben pedig Szerbia minden téren szembeállt a Monarchiával. Nemzeti fennhangol hirdette, hogy minden szerbnek legszentebb hazafias kötelessége a Monarchia elleni harc.

Az ENTENTE (Antant) országok: Franciaország, Oroszország és Anglia már 1904-ben kötött szövetségi-hatalmi társulást, amelyhez 1915-1916-ban Olaszország és Amerika is társult.

A központi hatalmak: Németország és az Osztrák-Magyar Monarchia egyre jobban érezték a veszélyt, ezzel szemben mégsem értettek minden fontos lépésben egyet. Az 1914. év nyarán már nyitott volt a háború kirobbanásához vezető út.

A háború kezdetére kialakult központi hatalmak államai: Németország, Ausztria, Magyarország, Törökország és Bulgária. A közelgő veszély átélése, valamint az állandó remény foglalkoztatta a központi országokat az Antanttal való megegyezésben.

A háborús mozgalmak visszanyúló korábbi ideje 1870-71. A korabeli német győzelmet Franciaország nem tudja megbocsátani, a két tartománya: Elszáz-Lotharingia elvesztése miatt.

Végül is Bismark német kancellár és Vilmos császár megszervezte, szerződésbe kötötte a Hármasszövetséget (német, olasz, osztrák-magyar együttműködésben). Ez a Szövetség azonban az Osztrák-Magyar Monarchiára hátrányos volt.

Mivel Magyarországnak az ország határain kívül semmi érdekeltsége nem volt, minthogy egyetlen szomszédos állammal szemben sem területi, sem másirányú követelése nem merült fel.

Az országot csak a monarchikus kapcsolat, a közös király kötötte össze. Azonban a kényszer mégis az országon belül erősödő nemzetiségi önálló törekvések voltak, mint ahogy ezek a Trianonnal meg is valósultak.

A német, francia, angol, olasz, osztrák, orosz ellentétek feszítő erővel egymás ellen dolgoztak. Végül a háború előtt, még a század elején két tábor alakult ki:

- Antant, jelentése az egyes hatalmak közötti szövetségi egyezmény. Ebbe tömörült államok: francia, angol, olasz, és orosz országok.

- A Központi hatalmak: német, osztrák, magyar, bolgár, török, míg Szerbia már 1895-ben kivált az Osztrák-Magyar Monarchiából, így ezzel is erősítette a tervezett háborús célt.

A nagyhatalmi variációk folyamatában Edward angol király mindent megmozgatott, hogy az osztrák-magyar monarchia lépjen ki a háromas szövetségből. Ez előrelátó jóindulat volt, hiszen nem lehetett kétséges a háború végeredménye.

Az 1914-es háború puszkaporos hordója színültig töltve, amihez csak egy szikra kellett, hogy kirobbanjon az I. Világháború. Ez nem sokáig váratott magára. 1914. június 28-án az osztrák-magyar trónörökös pár igen könnyű, és céltudatos meggyilkolása tűzcsóva volt, amire az Antant hatalmak már hónapokkal korábban készültek és vártak.

A háborúra irányuló és Szerbianak szóló ultimátum megküldése kapcsán változatos vélemények, kormány határozatok alakultak ki. Ferenc József császár-király háború ellenes volt, több kapcsolat révén sem tudott ellene tenni semmit, hiszen a hazai főurak csak 1-2 hónapos "kirándulásnak" jelezték a háború végét. (Ennek tudható be, hogy nem ismerték a titkos Antant megállapodásokat.) Gr. Tisza István miniszterelnök legalább az európai háborúk kitörését szándékolta megakadályozni. Ennek céljában a magyar kormány nevében kijelentette, és az illetékes nagyhatalmakkal írásban tudatta: Magyar-ország semmiféle területi nagyobbodást nem igényel.

A szerb kormánynak az ultimátum átadása 1914. június 25-én volt, s ezzel elkezdődött a Központi Hatalmak részére a vesztes háború.

A háborúban résztvevő osztrák-magyar katonák jogállása és kötelességei eltérőek voltak, amint az 1867. XII. tc. szövege, mondja a törvény a király nevében "Mióután valamennyi országait és tartományait alkotmányos jogokkal ruházta fel..... Itt csupán a 9. szakasz, a Hadügyi Szabályzat az alábbi pontok kivonatos szövegével volt meghatározva.

1. Közös hadsereg hivatása a monarchia mind két állama területének ellenség elleni megvédése.
2. Honvédség háború idejében a közös hadsereg támogatására és belvédelére van hivatva.
3. A póttartalék a közös hadseregben, a honvédségben háború idején kiegészítő állomány, háborúban és békében behívható.
4. A népfelkelés háború idején a közös hadsereg és a honvédség támogatására szolgál.
5. A közös- és honvéd kötelezettség azon év január 1-vel kezdődik, amelyik évben a katonaköteles a 21. évét betölti.
6. A közös 3 évig sorállományban és 7 évig tartalékos, 10 évig póttartalékos.
7. A honvéd katonának 12 év a közvetlen idesorozottak részére.

A fegyveres erőt képezik: a közös hadsereg, a tengerészet, a honvédség és a népfelkelés.

Népfelkelés: 1886. XX. tc.

A népfelkelés a fegyveres erők kiegészítő része. Sem a hadsereg, sem a honvédség állományába nem tartoznak. A 19-42 éves korig teljesítenek hadiszolgálatot.

A népfelkelési szolgálat (részben önkéntes) a király felhívására a kitört háború esetében, annak tartamára, ahogyan a honvédelem megköveteli, behívhatók, ez mindenkire kiterjedő.

Magyarországról milliós nagyságrendű katonát, ezen belül Földeák községből 1600 főt, zömmel földműves, napszámos foglalkozású férfiakat küldtek harcterekre. Bosznia, Hercegovina, Szerbia, Doberdó, Piave, Isonzó Przemysl (Psemisly) Lemberg, Románia, Oroszország hadszíntereire.

Ezek a hadszínterek kivétel nélkül Magyarország területén kívül estek és jelentős távolságra voltak. Bosznia, Hercegovina hátszéli utánpótlási terület, onnét pótolták az olasz fronton harcoló katonákat, és élelmezési technikai szükségleteket. S ez a hátszéli terület biztosította volna az olasz frontról pihenőre leváltott katonák nyugalalmát.

A háború Magyarország részére két fő területen alakult ki, ill. a hármasszövetség keretében ezekre kellett hadüzenet után azonnal a "védelmi" harcra felvonulni. Oroszország ellen Psemisly védelmére, s majd csak később (1915) az olasz-osztrák határra (Doberdó, Isonzó, Piave) az olaszok betörése, ill. terület foglalása ellen. Elejétől kezdődően különböző szerb ütközések voltak. Majd 1916. augusztus 27-én Románia üzent hadat a monarchiának. A román I. és II. hadsereget megsemmisítve, a központi hatalmak közös hadserege 1916. december 7-ig visszaverte és elfoglalta Bukarestet. Románia előbb fegyverszünetet, majd 1918. tavaszán külön békét kötött a Központi Hatalmakkal.

A magyarok részére az olasz front lett a "százerek nagy temetője".

Az I. világháború legszörnyűbb harctere, karszt, szikla fennsík, erdőség, hegyek, völgyek és mély folyók völgyei. Itt valóban vér festette meg a Piave és az Isonzó vizét. Ez szörnyű s a középkor óta Európában ilyen háború nem volt, s ebben 115 földeáki magyar esett el. Méltó tisztelettel csak úgy emlékezhetünk meg, ha ezzel a fronttal a kezdettől a végéig legalább vázlatosan megismerjük a háború lefolyását. Korombeliek ugyan sokat és sokszor hallottunk apáinktól, nagyapáinktól a nekünk érthetetlen igaz mesebeli történeteket, a piave-i átkelésről a 20-25 méteres kőzetfalról lemászni a folyóba, hogy átkelhessenek a folyó másik partjára, vagy csónakba ülve támadják az ellenfelet. Vagy az Isonzó körüli harcokról, Caporettról, a nagy hősi temetőkről, temetésekről. Amikor leálltak a harci műveletek, mind két oldalon napokig temettek.

Az olasz-monarchia háború 1915. március 22-én kezdődött, amikor az oroszok elfoglalták Psemisly várát, ez a vár eleste volt, ami egyben 9 tábornok, 2600 tiszt, és

117 ezer támadó és védő katona halálát, ill. fogságba esését is jelentette. Megjegyezve, hogy ez a front még nem szűnt meg ezzel, ott volt még Psemislynek környéke, a nagy harcmező, Lemberg és Galícia.

Ez a tény azonban egy új ellenséget irányított a monarchia, de főleg Ausztria ellen. Az olaszok a korábbi években kötött hármasszövetséget 1915. április 4-én felmondták, s ezzel háborúba léptek a monarchiával szemben, majd augusztus 28-án Németországgal szemben is, akiknek egyidejűleg hadat üzentek.

Az olaszok nem támadtak azonnal, hiszen katonailag a háborúra nem voltak teljesen felkészülve, hanem Bécsből területi "kompenzációt" kértek (terület átadás háború nélkül) s akkor nem lépnek be a háborúba.

A doberdói fennsík és az Isonzó teljes hosszában az osztrák állam területe volt. A monarchia katonái az államhatár térségében védővonalba beépülve várták az olasz támadást, ami 1915. június 23-án az első leadott ágyúlövéllel megtörtént.

Időrendi felsorolás nélkül 12 isonzói - doberdói csatát vívtak váltakozó területi eredménnyel, igen sok veszteséggel, de döntő fordulatot nem tudtak egymással szemben elérni, s 1917. novemberében még mindig az eredeti vonal körül maradtak.

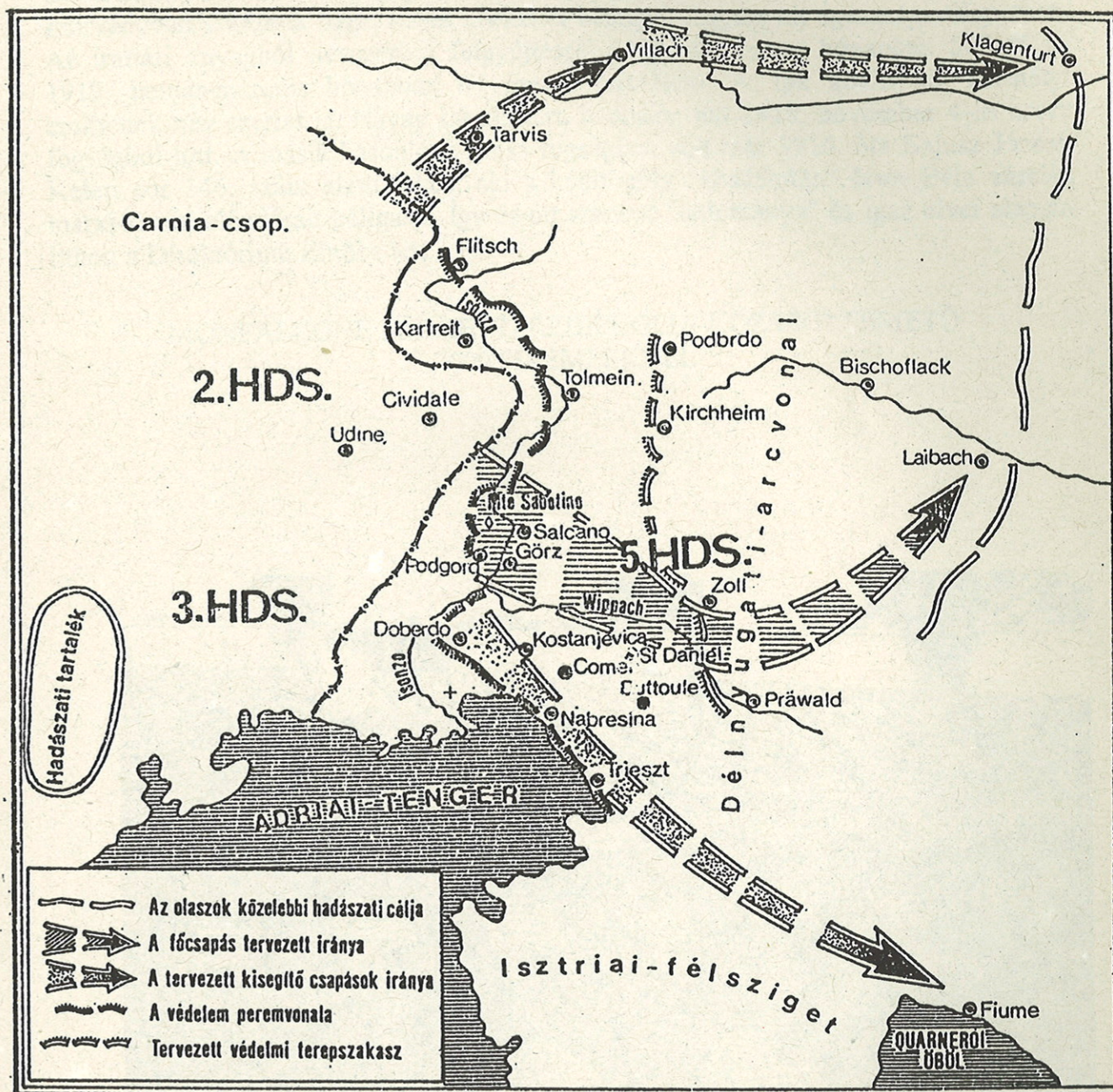
Az egymás ellen indított támadások változó időkből, napos, heti, vagy több heti időtartammal voltak, de a technikai felszerelés egyik részről sem változott. Támadtak: gázzal, tüzérséggel, aknavetők, kézipuska, puskatus, szurony, kövekkel egymás agyonverése (amikor elfogyott a lőszer) stb. Eszeveszett véráldozat, s mindkét részről fizikailag kimerült katonák, akik szívesen mentek fogságba (utóbb kicserélték őket). Annyi volt a halottak száma, hogy a csaták közötti időben a temetés foglalta le az idejüket a pihenés helyett.

Ilyen páros mentalitás háborús felek között nem volt ismert, ami arra is utal, hogy sem az olasz, sem az osztrák nem volt egymásnak ellensége. A kölcsönös temetési szünetet a tábori lelkészek szervezték és irányították, így egymásnak átadták az elesett nemzet szerinti halottakat. A több temető közül a legnagyobb k.u.k. (osztrák-magyar) a 7 ezres Monfalcone mellett Radipuglia helységben. Valamennyi tiszta, rendezett és igen sok magyar-osztrák látogatóik vannak. Az osztrák területből részben utódállamok nem jeleskednek a fenntartásban, van ahol megszüntették, beépítették, vagy erdő borítja.

Az antanthoz való olasz csatlakozás kapcsán 1917. januárban az antant hadi megbeszélésén tervet készítettek a monarchiára mérendő támadásra, francia, angol hadosztályok segítségével.

Mindezeket befejezte az 1918. június 15-én egyesített caporettoi, piavei, isonzói, doberdói csata, amikor a francia, angol repülők támogatásával az olaszok átkeltek a Piavén, s ezzel a monarchia elveszítette a háborút. Majd 1918. november 3-án Padovában aláírták a fegyverszünetet.

Az olasz, mint a legintenzívebb harci tevékenységet folytató front ontotta a sebesülteket. Dél-Magyarországon már nem volt kórház, vagy kezelőhely, a

Tervek és csoportosítások a háború kezdetén

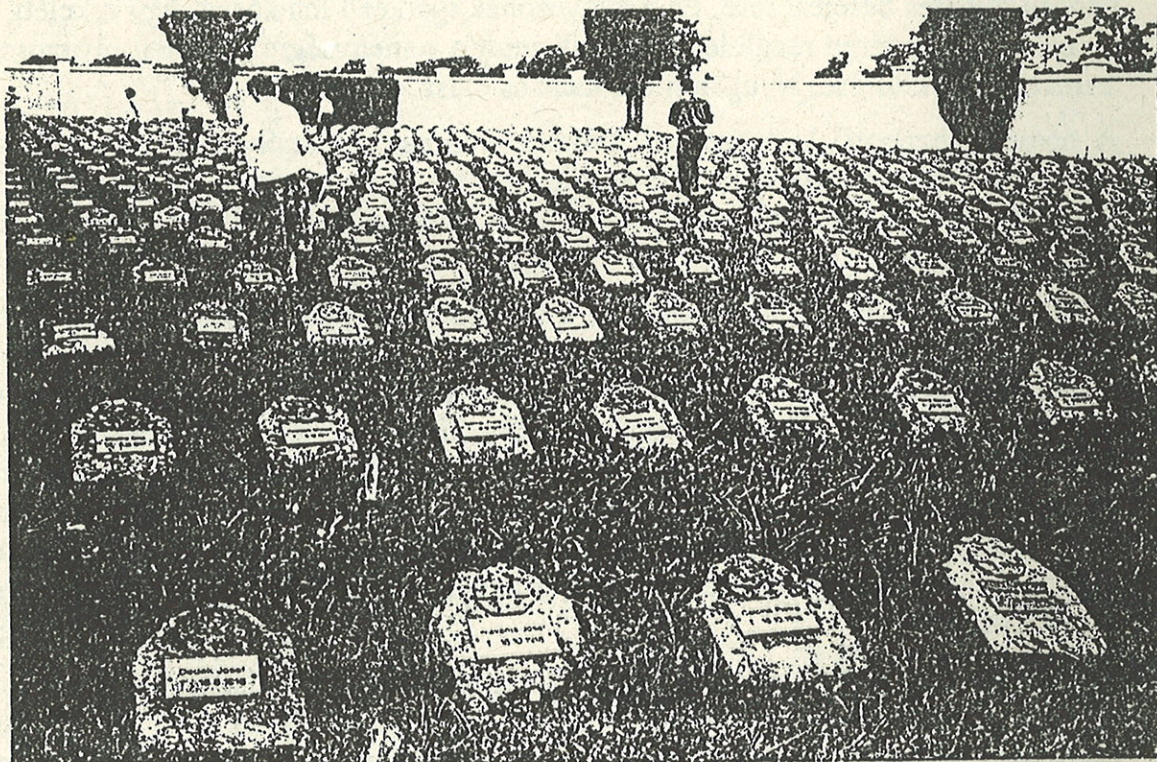
+ Monfalcone az Isonzó torkolatánál

..... olasz - osztrák államhatár

sebesülteket Felső-Magyarországra Trencsén-Teplicbe szállították. Az apám is fej- és láblövésssel, más 46. gye-beliakkal együtt kerültek gyógykezelésre Teplicbe.

A sok földrajzi helyű és több mint 4 évig tartó háborúban Földeák-Óföldeákról hősi halált halt 265 férfi, rokkantul jött haza 68, és fogságban volt 572 katona, akik 1916-tól szorványban érkeznek haza, kevés kivétellel betegen, legyengült egészségi állapotban. Az irattári anyagból névszerinti felgyűjtéssel 1918. november hónapban 508 fő és 1919. január-március hónapban 64 fogoly tért haza. A sok közül két személyt említenék név szerint is. Návay László tart. hadnagy, aki 1918. november 4-én orosz fogságból jött. A másik hasonlóan orosz fogságban volt már 1916. óta Bajusz József, Keleti sor 146. szám alatti lakos, aki a hadifogoly "akadémián" Kun Béla zászlós marxi-lenini előadásait hallgatta. Így és ott szerzett "tudománya" és igaz elvei alapján itthon a Direktórium Elnöke lett.

MONFALCONE MELLETTI REDIPUGLIA-KÖZSÉGI TEMETŐ 7000 SÍREMLÉKKEL

Földeák-Óföldeák községi hősi halottainak megoszlása évekre és harcterekre kimutatva.

Évben	Fő	Szerbia	Oroszorsz.	Olaszorsz.	Románia
1914	11	Bosznia	Psemisly	Piave	
1915	77	Hercegov.	Lemberg	Isonzó	
1916	28	Albánia	Bukovina	Doberdó	
1917	49				
1918	46				
1919	4				
Összesen:	265	27	98	115	25

A több front közül ma látogatottnak számítanak az olasz frontok, ahol a legtöbb magyar katona nyugszik rendezetten karban tartott többségében külön temetőben.

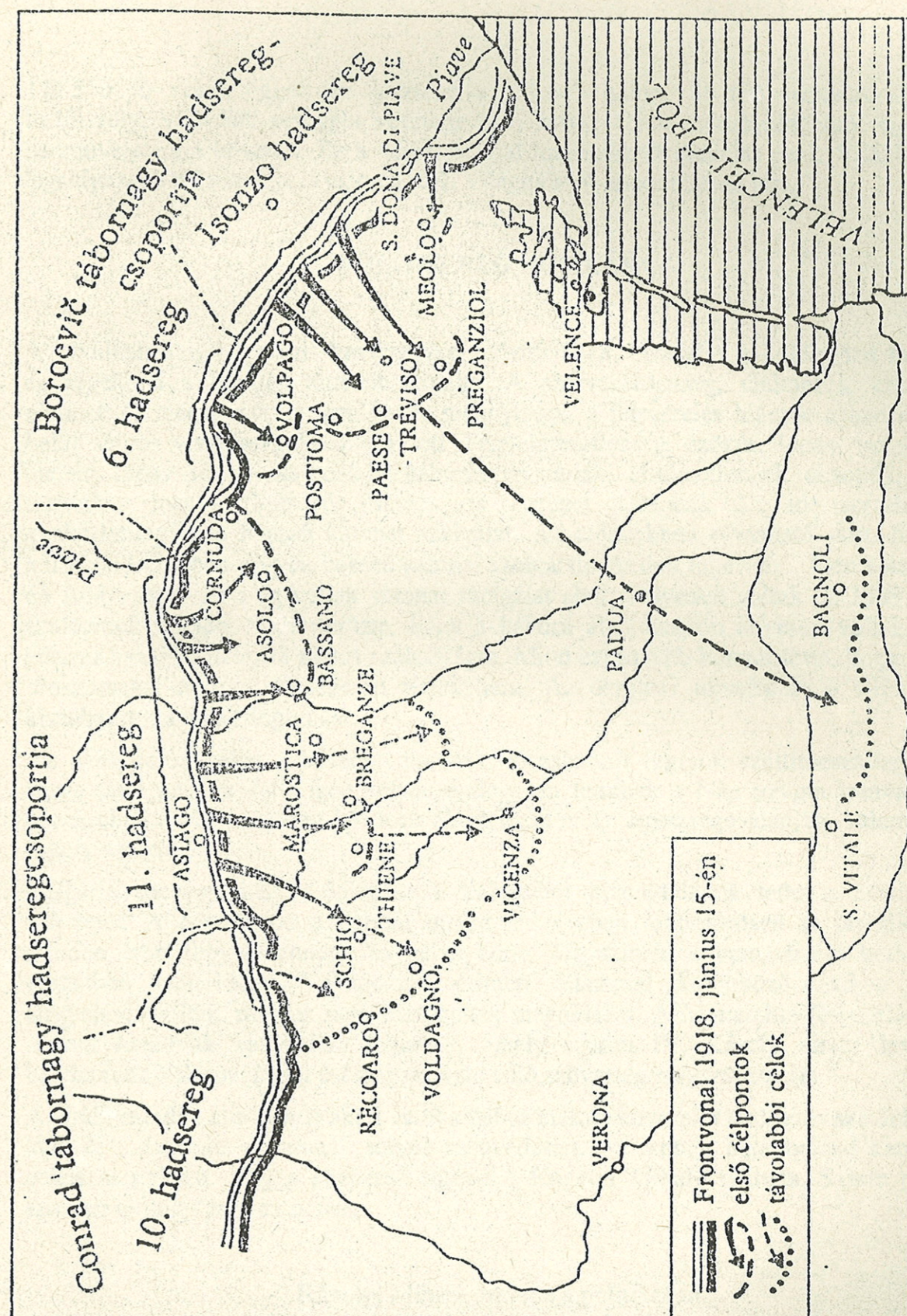
Az 1917-es esztendő eleje a központi hatalmak részéről kedvező alkalmat nyitott a háború győztes befejezésére. Ez a kedvezőnek ígérkező lehetőség, úgy a keleti, mint a nyugati hadszíntéren megfelelően nyilvánult a reménységre. Keleten oroszországban a forradalom kitörése. Nyugaton a francia és olasz kimerülés.

A német (központi) hadvezetés Condrád tábornagy személyében egy összevont jól szervezett támadó offenzíva tervet készített és szorgalmazta a beindítását. Ezzel a témával több hatalmi gyűlésen hónapokon át foglalkoztak a különböző haditervek készítése kapcsán.

A Monarchia ellenezte az offenzívát, a kifáradt katonákkal értelmetlennek tartotta az újabb összecsapásokat. Boroevic (Monarchia) tábornagy és a Király elvetette a németek tervezetét. József főherceg hadsereg parancsnok leírva a magyar honvédek kimerültségét, rossz ellátását, muníció hiányát, tiltakozott a nagy támadástól. A német támadás a térkép szerint is változó körülmények között eredménnyel járhatott volna. Így nem maradt el az 1918. június 13-án indult offenzíva, ezzel szemben a június 15-én az összpontosított francia-angol gépesített válaszdadás, valamint az augusztus 18-i előretörés, s ezúttal a támadók (olasz, francia, angol) tökéletesített új fegyverekkel történő támadása.

A júniusi offenzívában mely erősen összpontosított erőt képviselt, a magyarok mellett a monarchia minden nemzete képviselve volt. Az uralkodó, IV. Károly király a hadsereg főparancsnokság határozatában 20-án éjjel azonnali visszavonulási parancsot adott ki.

A piave-caporettoi észak-olaszországi offenzíva a Monarchiára nézve is igen súlyos áldozatokkal járt. A hadsereg-parancsnokság együttesen (Condrád és Boroevic)

Az észak-olaszországi támadás terve

142.550 fő veszteséggel, ez részletezve: 11.643 halott, 80.852 sebesült, 25.547 hadifogoly, s 24.508 beteggel vesztette el a csatát. Ilyen mérvű áldozatot egyetlen hadművelet sem követelt. Ez a németek által kierőszakolt támadás az I. Világháború legsúlyosabb offenzívája, s egyben az I. Világháború elvesztésével járt.

A HADSEREG BOMLÁSA

A rövidnek indult s mégis hosszantartó háború 1918. tavaszára a különböző harcoló egységekben a bomlás tüneteit mutatta. A szervezatlenség, élelmezés, ehetetlen élelmek és még annak is igen kevés mennyisége, a felszerelés hiánya, a hadseregen belül súlyos visszaállapodásokhoz vezetett. Fegyelmetlenség, szökés, lopás, verekedés, élelem lopás stb. A katonák a háborút megunták, értelmetlennek tartották, és a lazításban már a "bolsevik eszmék" is szerepet játszottak. De ide sorolható a gyakorlatilag igen hosszú katonai szolgálat. Az előzőekben olvasható volt, hogy a k.u.k. hadseregben milyen hosszú katonai szolgálatot kellett teljesíteni. Igen sokan (az én Apám is) 8-12 évig voltak katonai szolgálat alatt, s ilyenek voltak az 1889. előtt születettek többen. S ezt tetőzte, hogy a háború alatt nagyon kevesen voltak, akik kétszer hazajöhettek 6-8 napos szabadságra. Mind ezt tovább bonyolította, hogy a volt oroszországi foglyok tömegesen tértek haza. Az októberi forradalom a táborokból kiszabadította a hadifoglyokat.

Az évek során sokat szenvedett katonák, kiszabadult foglyok szállítóeszközre sem várva (ami nem is volt) igen sokan gyalogosan indultak a Nap nyugta irányába. A Monarchia és Oroszország közös aláírt hadifogoly egyezsége alapján, valamennyi fogoly szabad lett.

Bulgária összeomlása és kilépése a háborúból bizonytalanná tette a Monarchia helyzetét. A Monarchia a háború utolsó két évében többszörösen is próbálkozott minden áron fegyverszünetet és békét kötni. Úgyszintén a nemzetiségi kérdést is érdemben megoldani. Valamennyi érintett állammal különböző utakon folyó tárgyalásai voltak, melyek nem kerülhettek megoldásra. A Monarchia felbomlását az Antant hatalmak kedvezően fogadták, amely szerint IV. Károly király levélben bejelentette Vilmos német császárnak vele való szövetség megszüntetését.

A király minden áron véget akart vetni a háborúnak, hiszen mint hadvezér személyesen látta és tapasztalta a katonák súlyos szenvedéseit. Az Antant hatalmáknál kereste a békés megoldást. Míg a közbeeső tragédiát Károlyi Mihály fokozta. Szinte puccszerűen omlott össze az ország.

Károlyi Mihály szerepe a politikában

Wekerle miniszterelnök lemondása után IV. Károly király a hozzá bejelentkező Károlyi Mihályt is fogadta, aki a kihallgatáson külön kormánytervet terjesztett elő. Károlyi az új kormányban helyet kívánt biztosítani a nemzetiségieknek is. A Monarchiát tette felelőssé a háború kirobbantásáért, így a régi kormány távozzon a

helyéről. Követelése a háború gyors befejezése, tartós béke, a vezetők felelősségre vonása, függetlenség, szabadság, népjog.

Így nőtt Károlyi népszerűsége. Kormánya határozott tervei szerint megegyezni a nemzetiségekkel egy szabad államszövetség létrehozásában. Mondta: "egy szabad keleti Svájcot akarunk csinálni a régi Magyarországból!" A határon kívül lakó népekkel is barátságot és békés megegyezést keresünk. Ezen program keretében nem maradt el Kun Béla népbiztos 1919. március 30-i távirata, "melyben a jugoszláv, román és a csehszlovák kormányokat értesíti, hogy a Magyar Tanácsköztársaság elvben elismeri területi igényüket".

BÉKEKÖTÉS (Diktátum)

A békekötések (diktátumok) irányításában első helyen a francia Clemensceau, valamint visszavonultabban az olasz Orlandó miniszterelnök vettek részt. Akik a 19-es forradalom következtében elmarasztalóan bántak a meggyengült Magyarországgal. A Trianoni békediktátum (1920. június 4.) bizonyossága annak a lelkiismeretlen érdekeknek, amellyel az úgynevezett utódállamok érdekeit "csúsztatva" képviselték. (Ezt alátámaszthatják az idecsatolt "meditált" térkép vázlatok is.)

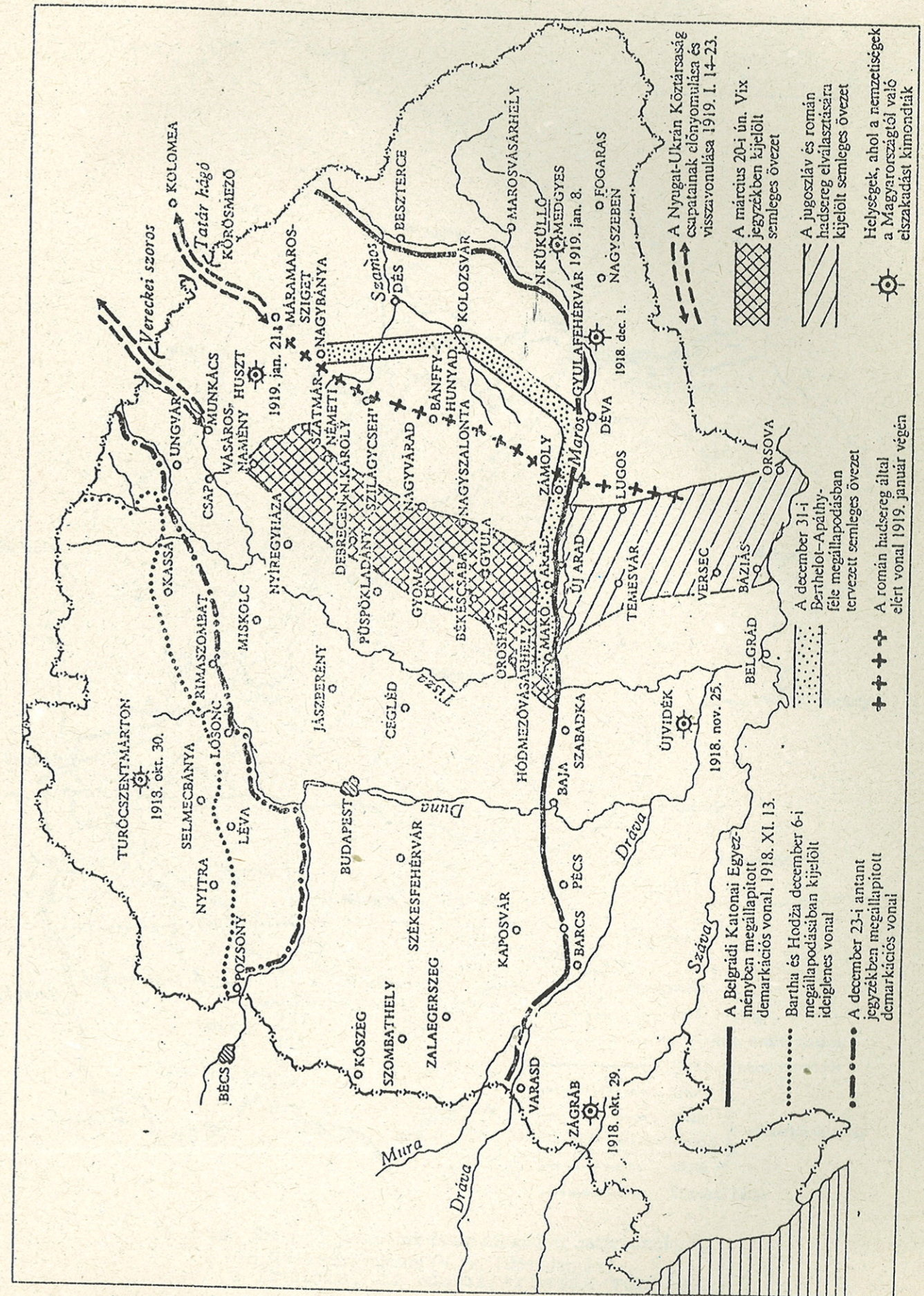
A diktált trianoni békeszerződés súlyos pontjai a történeti Magyarország felbontását rögzítette, amiben indokolatlanul mintegy 3 milliós magyar lakta területet leválasztottak. A mai Magyarország (megcsonkított) területének szoros összefüggésében lévő magyarok által történelmi idők óta lakott területeket is elcsatolták. Ez sértette (sérti) a nemzeti elvet, aminek érzelmvilága és törekvései a magyar részről nagyban hozzájárult a II. Világháborúhoz.

A háttérben volt erők már 1920. január 15-én megpecsételték Magyarország sorsát. Amikor gr. Apponyi Albert vezetésével a magyar küldöttség megjelent a "békefeltételek" átvételére, Apponyi hiába kérte az elszakított magyar lakta területeken lakó magyarság megszavaztatását. Clemenceau francia miniszterelnök, a bizottság elnöke, nem hallgatta meg. Utódja Millerand elnök erre ugyan készséget mutatott, de ennek céljáért nem tett semmit. Ezt megvalósította két évtized múltán a két bécsi döntés.

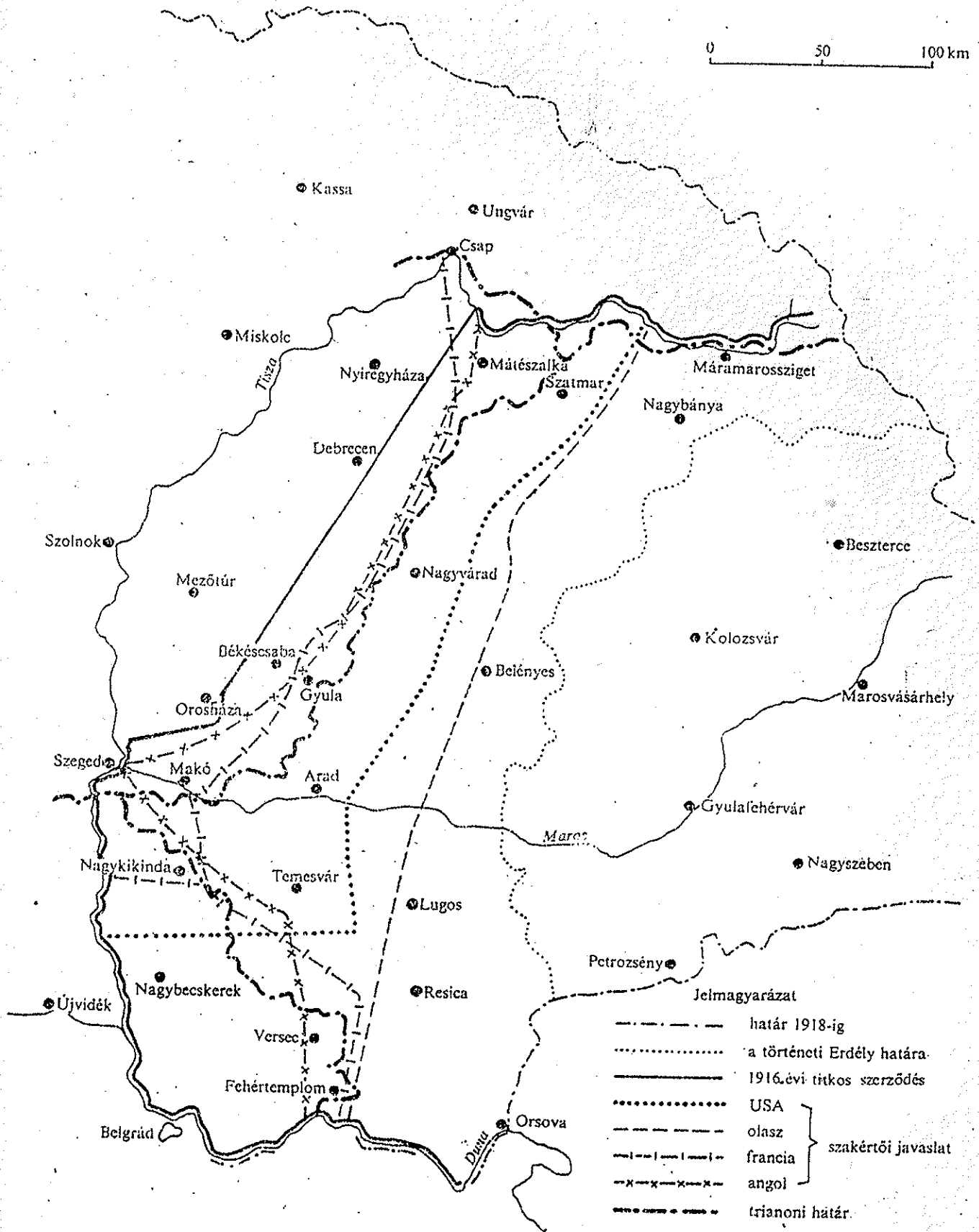
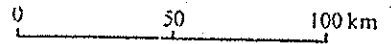
Magyarország az érdektelen, kényszerű háborúban elveszítette területének kétharmadát: a 282.870 km²-ből 191.756 km²-t, lakosságának háromötödét, a 18.264.533-ból 10.782.579 főt.

A háborúval kapcsolatos további ismeretek

A francia "karnagyi" irányítás 1916-tól az európai háborúkat fokozta a biztos Antant győzelem felé. Amerika 1916-ban lépett az Antant szövetségbe. Románia (a franciákkal egy nyelvcsaládba tartozó nép) korábban (1895) kilépett a Monarchiából, s 1916-ban az oroszok szövetségében belépett a háborúba Magyarország ellen.

Az ország feldarabolásának különböző javaslatai, aminek ellentmondását trianon másként, tovább csökkentve, még több magyert kizárva határozta meg.

58. térkép. Szakértői javaslatok és az elfogadott határvonal a párizsi béketárgyaláson (V. V. Tillea alapján) / a francia, az angol erőszak vonalai /

Földeáki I. Világháborús Emlékmű, épült 1926-évben
/Megyesi János fotója/

Az Osztrák-Magyar Monarchia Habsburg IV. Károly főherceget az 1916. II. tc-vel a törvényesen örökölt Magyarország királyává mondja ki, és 1916. december 30-án koronázták meg Budapesten a Mátyás templomban. A trónt elfoglalni nem tudta, előbb a 19-es forradalom miatt, ezt követően pedig az Antant által kijelölt Horthy Miklós kormányzó nem tette, nem tehetette lehetővé a trónfoglalást.

Károly király 1921. március 26-án (inkognitóban) váratlanul megjelent a szombathelyi Püspöki Hivatalban, s a párbeszédéből kiderült, hogy megfelelő királypárti képvisellel Budapestre megy, ahol Horthy Miklóssal találkozik. Aki ugyan közölte vele, hogy az Antant hatalmak nem engedik a trónra lépést. Majd másodszor 1921. október hó 21-én királyi sereg kíséretében vonattal Budapestre indult, azonban Budaörsnél ez fegyveres zavargást okozott, amit leállított azzal, hogy így nem kívánja a trónt elfoglalni. Zita királynő szorgalmazására október 23-án elhagyták az országot. Angol közvetítéssel Funchalba Maderia (portugál) szigetére családjával együtt száműzetésbe került. Súlyos betegségében 1922. április 1-én meghalt.

A magyar nemzetgyűlés (immár harmadszor Rákóczi, Kossuth, Horthy) 1921. november 6-án kimondta a Habsburg-ház trónfosztását. A magyarországi király nélküli királyságot azon sajátos forma alapján hagyták meg a trianoni békében, hogy nem a király személye, hanem Magyarországon a Szent Korona a legfőbb megtestesítője a királyságnak.

A világháború területi és személyi veszteségei már 1915-ben, valamint az addig közel 100 hősi halott elvesztése, alapot adott a nemzeti erő erkölcsi összefogásához, hogy törvénybe iktatva a kormány megalkossa a Hősök Emlékművének építését.

Az 1917. évi VIII. tc. kimondja: A most dúló háborúban a hazáért küzdő hősök tiszteletének megőrkítésére EMLÉKMŰVET kell építeni.

A vártnál is rosszabul végződő háború borzasztó veszteségei a törvénynek a betartását Földeák községben csak késve valósíthatták meg. A közvetett előkészület másfél-két évet vett igénybe, amikor a lakosság "közadományból" 1926. november 7-én felavatásra kerülhetett a háború veszteségét szimbolizáló jelképes Emlékmű. Erre az ünnepségre a máig is élő, tekintélyében elismert Habsburg Ottó mint 13 éves gyermek trónörökös Maderia szigetéről hivatalos volt.

A Trianon előtti Magyarország háborús hadijelentései rendre (ha késve is) érkeztek a hatóságokhoz. Ennek köszönhetően a község levéltári anyag alapján az I. világháborúban elesett, betegségben és hadifogságban meghalt, a sokat szenvedő katonákról, így névszerinti összeállítást készíthettem. A névjegyzék személyenként tartalmazza: a hős katona nevét, születési évét, foglalkozását, családi állapotát, melyik alakulatnál (ezrednél) teljesített szolgálatot, melyik fronton hol és mikor halt meg, hol van eltemetve.

A mai ismeretlenségben a könnyebb megértés céljából az általános rövidítések:

cs.kir.: császári és királyi közös ezred

m.kir.: magyar királyi honvéd

gye.: gyalogezred

u.o.: ugyanott, ugyan azon a helyen

(A névsor szerű kimutatás a függelékben.)

Földeák községben az I. világháború második felében a főtéri Fiú Iskola egyik osztály temében Návay Aranka irányításával ideiglenesen "hadikórház" volt beállítva, ahol a fronton sérült, vagy gyógyíthatatlan betegség miatt további gyógykezelésre, ellátásra szorult földeákiak közül többen hazaszállítottak, a legtöbben meghaltak, akik szerepelnek a névsorban is. Ezek a frontot járt személyek a temetőben egy közel összefüggő területen - a volt boncház és az ásott kút közötti részen - vannak eltemetve, amiről feljegyzés is található, de a sírhalmok már ismeretlenek.

Megjegyezve, hogy a fertőző betegek elfekvője, "kórháza" pestis, kolera, spanyolnátha, tífusz, stb. kezelésére a községben a Szárazér melletti faluszélen volt építve és fenntartva. Elhalálozaskor mésztejben fűrésztve helyezték a holtakat a koporsóba, a temetőben is elkülönített helyen tették nyugalomra.

EMLÉKEZÉS A DOBERDÓI HARCTÉRRŐL

Kimegyek a doberdói harctérre,
Föltekintek a csillagos nagy égre:

Csillagos-ég merre van a magyar Hazám,
Merre sirat engem az Édesanyám?

Köszönöm Anyám, hogy felneveltél,
Hogy érettem könnyeket ejtettél

De én azt már vissza nem szolgálom:
Áldjon meg az Isten, azt kívánom.

A háborúban sérült, vagy súlyos betegségben szenvedő földeáki lakosok temetői körzete

Kút

Út

Kápolna

Kereszt

1	2	3	4	5	6	7	
	8	9	10	11	12		
13	14	15	16	17	18	19	20

Boncház

N é v	szül. év.	hal. év	N é v	szül. év	hal. év
1. Antal József	1893	1917	11. Bajusz Mátyás	1885	1917
2. Baráth István	1884	1919	12. Tóth V. Mihály	1896	1915
3. Hajnal János	1888	1915	13. Szűcs István	1890	1918
4. Ferenczi János	1878	1916	14. Bajusz Pál	1892	1918
5. Bajusz László	1875	1914	15. Fodor István	1886	1919
6. Gera Antal	1882	1918	16. Bödő Ferenc	1879	1915
7. Szegvári Mihály	1876	1917	17. Mészáros Mátyás	1869	1918
8. Horváth József	1870	1918	18. Nádasdi Tamás	1867	1918
9. Bodócsi György	1891	1918	19. Hajnal Mihály	1886	1916
10. Rác Antal	1879	1918	20. Tatjejen Stefán	1892	1916

I. világháborús orosz frontra emlékezve:

Galiczia hegyes völgyes határa,

De sok kislány átkot mondott reája.

Átkozott légy Galiczia örökre,

Amíg magyar honvéd nyugszik a Te rögödbe.

III. RÉSZ

A II. VILÁGHÁBORÚ 1939-1945.

A második világháború 6 éven át zajlott 61 állam részvételével, s több mint 110 millió ember volt fegyverben, 50 milliónál többen haltak meg.

A történelmi feljegyzések szerint elindítói: Németország, Olaszország és Japán államok voltak. A fő ellenfelek Németország és a Szovjetunió. Előzménye az 1920-as évek eseményei.

A Wermacht (német) 1939-től 1941-ig több európai kisállamot, valamint Franciaországot is megszállta. A kapitalista országok nem tudtak, nem akartak a németekkel szembenállni, s így a Szovjetunió mint rivális erő lett a megfelelő ellenfél.

Az előkészület a Versailles-i, Washington-i, Trianon-i diktátumban átrajzolt államhatárok el nem fogadása miatt volt. A német hatalom 1933. január 30-én Hitler Adolf kezébe került. Így a II. Világháború előkészítésének döntő folyamatában a német fasiszta hatalom vezető szerepet képviselt.

1939. szeptember 1-én a Wermacht csapatok átlépték Lengyelország határát s ezzel elindult a második világháború.

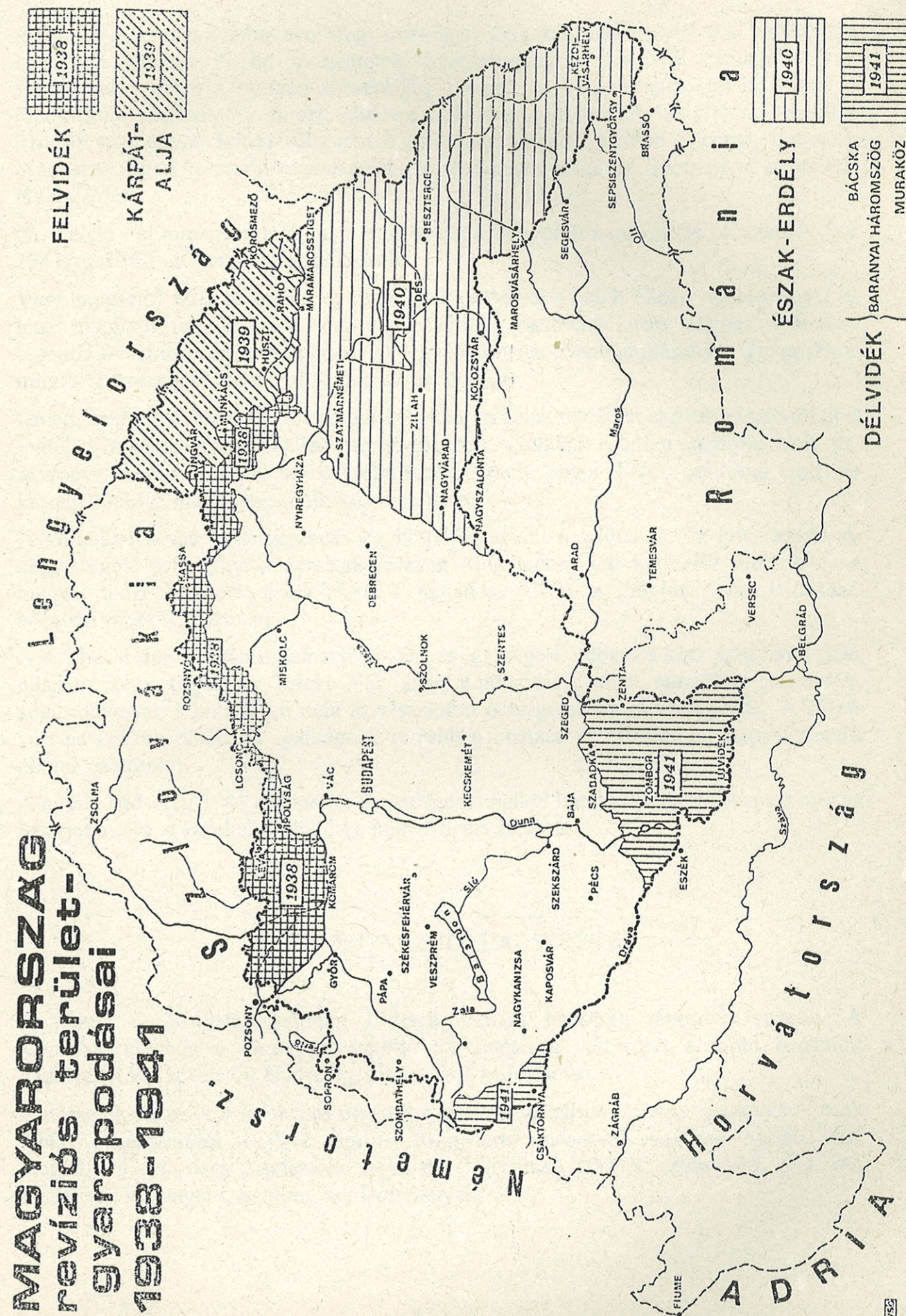
Az érintett hatalmak a trianoni békeszerződésben meghatározott időn belül 1938. november 2-án meghozták az I. bécsi döntést Felvidék magyar lakta területeinek visszacsatolására. Melynek kapcsán Magyarország 11.927 km² területet kapott vissza, aminek lakossága 86,5 %-ban magyar volt. A II. bécsi döntés 1940. augusztus 30-án kelt, aminek alapján Magyarországhoz visszacsatolták Észak-Erdélyt, míg Dél-Erdély Romániáé maradt.

Visszakaptuk Nagyváradot, Kolozsvárt és a Székelyföldet, összesen 43.591 km² területtel, 2.185.546 lakossal, akiknek 51,4 %-a magyar volt, 42,1 % pedig román. Ezzel a keleti Kárpátok önálló magyar katonai ellenőrzés alá kerültek.

Ezen határozatok egyértelmű nemzetközi magatartásra kötelezték Magyarországot a további háborús tevékenység részvételére, ami azonban nem volt automatikus bekapcsolódás. Ennek további tárgyalásai 1941. márciusáig folyamatosan zajlottak.

Gr. Teleki Pál miniszterelnök okulva az I. világháború tapasztalataiból, álláspontja szerint Magyarországnak nem szabad az európai háborúba bekapcsolódnia, mert a látványos német sikerek ellenére Németország elfogja veszíteni a háborút.

A háborúra készülő nemzetállamok három és több oldalú hatalmi egyezményeket kötöttek, így Magyarország és többek között Jugoszlávia is ezek tagjává lettek. Ebben a folyamatban 1940. december 12-én gr. Teleki Pál miniszterelnök tárgyalásával és aláírásával Magyarország örök barátsági szerződést kötött Jugoszláviával.

Ezen megállapodás értelmében Magyarországon keresztül más haderő sem támadhatja meg Jugoszláviát. S ha a németek Magyarországon keresztül támadják meg Jugoszláviát, akkor a nyugati szövetséges államok Magyarországgal megszakítják a diplomáciai kapcsolatot. Ennek ellenére a közben volt német "szorításra" **Horthy Miklós** kormányzó **Hitler** államfőnek átvonulási engedélyt adott a német csapatok Magyarországon keresztül Jugoszláviába történő bevonulásához. Sőt magyar részvételt is felajánlott.

Gr. Teleki Pál miniszterelnök nem látott kiutat a bonyolult nemzetközi helyzetből, így 1941. április 3-án virradóra **öngyilkos** lett.

Vagy mégsem? Hol, mikor és ki, vagy kik követték el a halált okozó cselekményt? A halál napjától mondhatni a mai napig kétféle visszaemlékezés alapján felépített **legenda** övezi az eseményt, a hivatalos jegyzőkönyvek ellentmondásában. Ugyanakkor mind a két verzió ellent mond az öngyilkosságnak is.

Ismert, hogy gr. Teleki Pál a trianoni békekonferenciák idejében aktívan részt vállalt a jogtalan magyar eltiprás elleni törekvésekben. Nélkülözhetetlen segítője volt gr. Apponyi Albert akkori miniszterelnöknek. Ismert angol barát politikus volt és kétségtelenül német ellenes politikus illetettséggű.

A korábban kötött békeszerződés egyik fél halálával megghiúsult. Ez tette lehetővé, hogy Jugoszlávia ellen a németek részben Magyarországon keresztül mentek és a magyar közreműködéssel előkészített támadóakcióban a délvidéki bevonulásban Magyarország is részt vett.

A két bécsi döntés után a nemzeti jövőért és igazságért áldozatra kész magyarok nem elismerésként fogadták Teleki Pál által kötött meg nem támadási szerződést Jugoszláviával, s különösen nem az elszakított ország részben élő magyarok. A régen várt és későn érkező fél igazságnak is örült a nemzet. (Bár százezer nagyságrendű étellel fizettünk.)

A német hadsereg 1941. június 22-én hadüzenet nélkül hatalmas légi erő csapást mért a Szovjetunióra, s ezzel elkezdődött a **német-orosz háború**.

A HÁBORÚ VEZETŐ HADSEREGEI

A német 6. hadsereg katonáit **Fidrich Paulus** hadsereg tábornok vezette. A Vöröshadseregben a főszerepet betöltő 62. hadsereg vett részt a többi beosztott hadseregekkel, a változó Hadsereg Tábornokok vezetésével.

A németek részéről a lerohanás olyan gyors és felkészült volt, hogy a szovjetek csak 1941. decemberétől - 1942. április 20-ig tartó moszkvai csatában tudták őket megállítani. A nagy csatateret vonulatai: Brjanszk (Pripiet mocsarak), Harkov, Moszkva, Voronyezs, Sztálingrád, Don-kanyar.

A németek kényszerű szövetségesei, akiket ugyan nem tartottak megbízhatónak, de másodrendű tartaléknak megfeleltek. Ezek: Olaszország, Románia, Magyarország. Azonban további számottevő államok léptek volna be a szövetségbe, ha a sztálingrádi csatát a németek megnyerik. Ezek: Törökország, Kína és Japán. Ez utóbbi azonban később bekapcsolódott a háborús folyamatokba.

A szovjetek viszont a szövetségi megbeszélések értelmében már 1942. év elejétől várták, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia nyugaton belép a háborúba, amivel nagy tömegű német katonai erőt kötött volna le. Ez azonban csak 1944. év tavaszán következett be.

A német és orosz hadban állók egyaránt és veszteség különbség nélkül számolva, a védők (oroszk) katonai erejét 5 millió, a támadó németekét 6 millió katonával tartották számon. A németek által 1942. őszeig megszállt terület 13 millió km² volt Sztálingrád bezárásával együtt. A sztálingrádi csata a Don és a Volga folyókkal bezárt terület (nagyobb mint a Kárpád-medence) alakult ki a védők és a támadók bástyája. A 700 km hosszú sztálingrádi fronton a németek részéről már utolsónak számított az 1942. augusztus 20-i döntő fontosságú támadás, és ez az egész háború kimenetelét határozta volna meg a németek javára.

Ennek kémszolgálatos ismeretében a Vöröshadsereg Legfelsőbb Parancsnoksága a legszigorúbb utasításban rendelte el, a hátszágokból is odavezényelt fegyvert fogható, egyáltalán mozogni bíró lakosság elszánt népi harcosait a német túlerő ellen. Minden fegyvert fogható egység mélyes parancsnokká vált. Saját maga külön parancs nélkül határozta meg az adott pillanatban kialakult helyzeti intézkedést, az ellenség bármilyen pusztítására, sőt a szabotálókéra is.

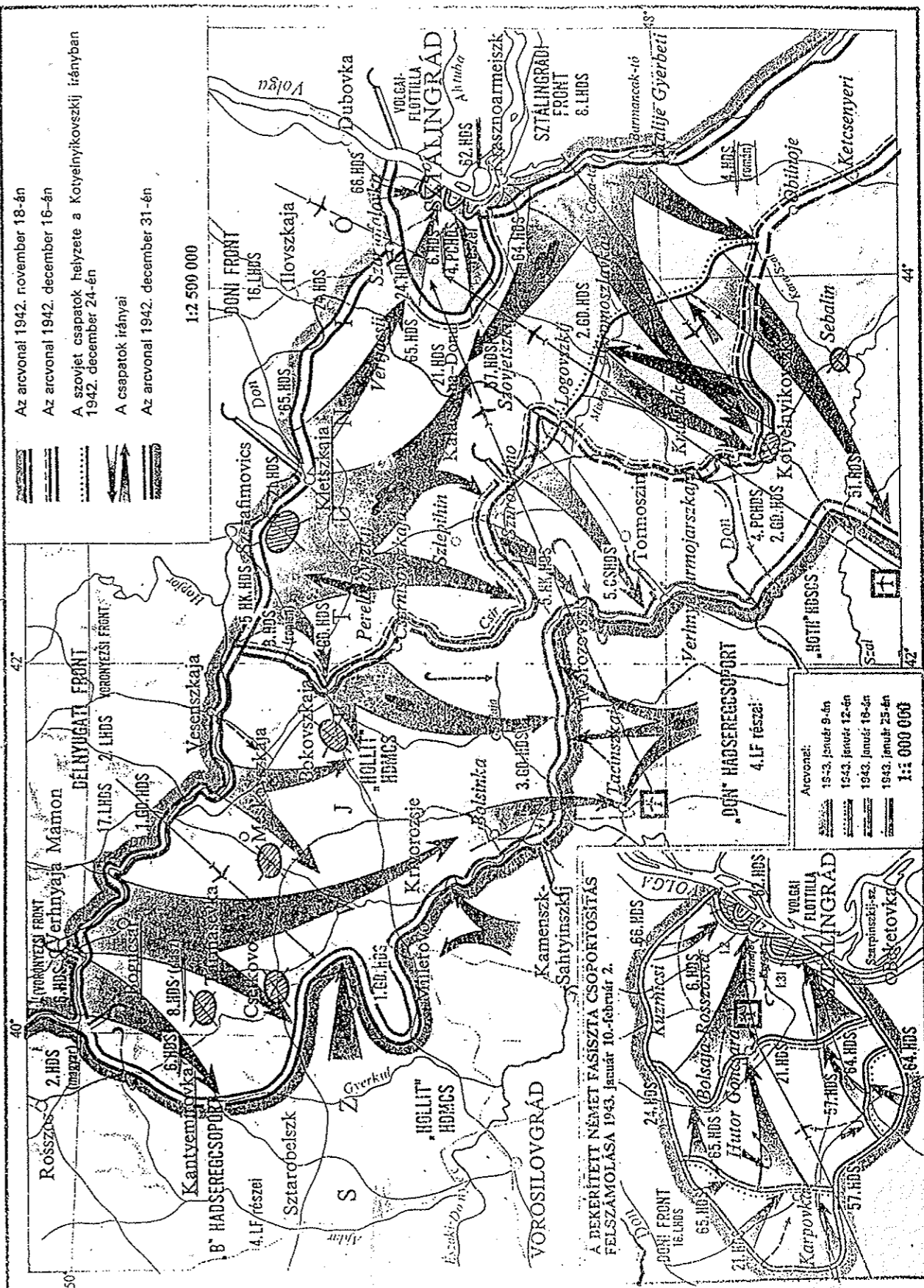
A támadó német hadsereg tartalékai is 1942. augusztus 22-én átkeltek a védelmi bázist biztosító Don folyón, s Sztálingrádot másfél km-re közelítették meg. A térképről is látható, hogy a német 6. hadsereg (HDS) a város belterületén harcol. Sztálingrád felett elszabadult a pokol. A németek valamennyi bombázója a várost hullámokban támadta, több sávos kötelékben gyújtó és robbanó bombákat szórva. Égtek a város negyedei, a gyárak, a vasútállomások, láng és füsttenger volt a hatalmas város légtere.

Világ csodája, hogy élő emberek maradtak, 36 óráig csak hullott a bomba, a lövedék. Ugyanebben az órában a dél-keleti front parancsnoka utasítást adott a várost ölelő Volga folyó hídjainak robbantására, hogy azt a németek akár be, akár kivonulásra ne tudják használni.

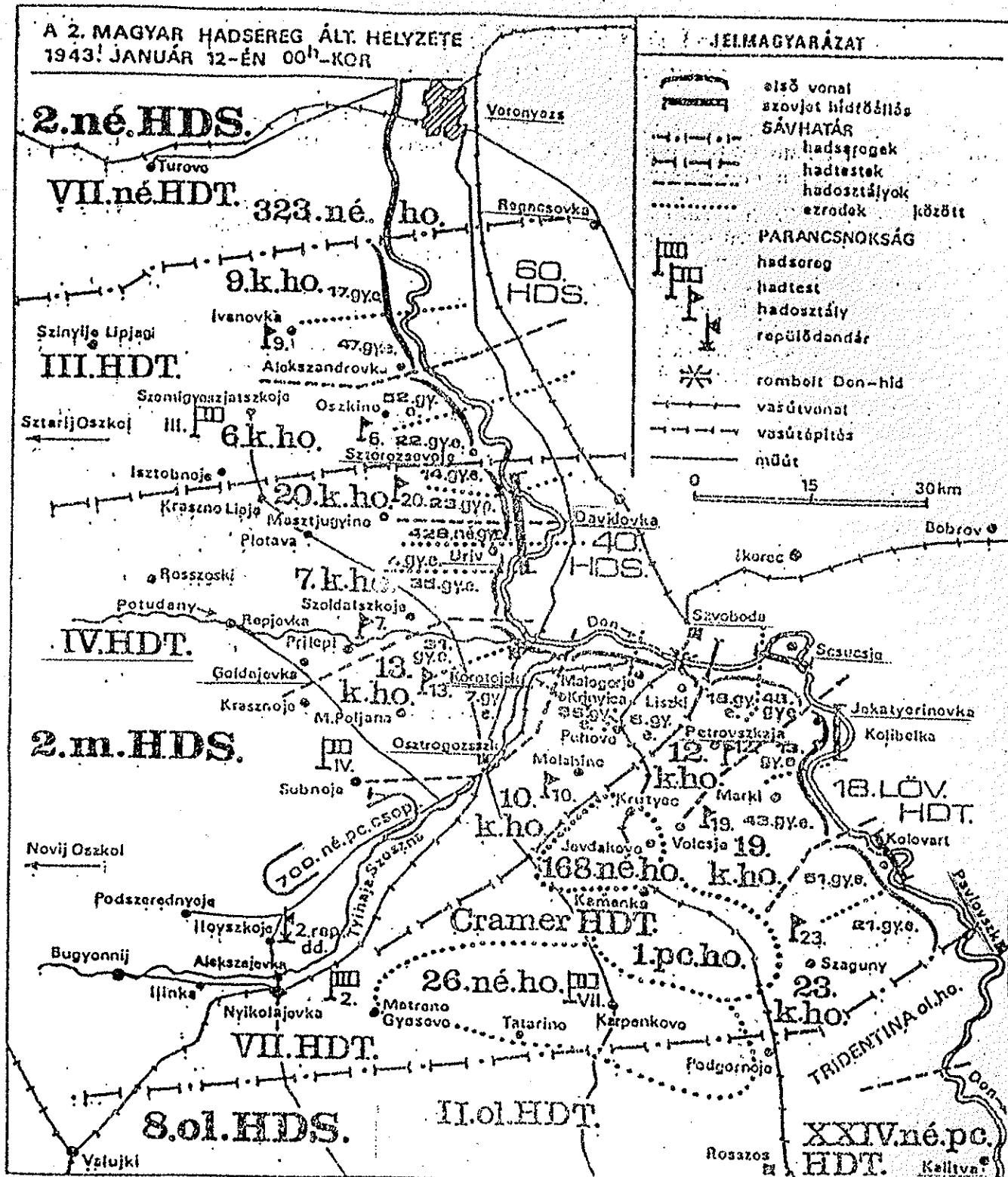
Zsukov tábornagy feljegyzése szerint szeptember 3-án a két ellenség közötti távolság 3 km volt, s szeptember 5-ig a vonalat nem tudták megsemmisítően áttörni. Különös eseményként jegyzi: Mind a két harcoló HDS részéről kimerültek, úgy fizikailag, mint hadászati anyagok szempontjából.

1942. november 7-én az időjárásban is beállt a fordulat. Az általunk ismeretlen 40 fokos hideg megjelenésével a hadseregnek a téltábornok utasítása szerint kellett felkészülni a hadászati tevékenységekre. Beállt a vihar előtti csend is. De a viszonylagos csend csak november 7-10-ig tartott, amikor a Führer főhadiszállásáról

A SZTÁLINGRÁDI CSATA. A SZOVJET CSAPATOK ELLENTÁMADÁSA 1942. november 19. - 1943. február 2.

Térkép a sztálingrádi csatahelyről, valamint a rajta látható Bogucsár-tól Kletszkaig a magyarok szomszédságában lévő 8.olasz HDS. Doni védelmi vonaláról, és a román 4.HDS. elhelyezéséről.

Térkép a magyar 2. HDS. 1943. január 12-i állásáról,
 a fontosabb helységek aláhúzásával.

utasítás jött: von **Richthof** tábornok bombázói kezdjék el a 62. szovjet HDS-t föléjük repülve bombázni. A bombázók naponta 3 ezer bevetést hajtottak végre.

A bekerített Sztálingrádból a németek azt várták, hogy az oroszok mikor adják meg magukat. Ehelyett az történik, hogy a külső bezáró gyűrűnél nagy csapatokban orosz páncélosok puska lövés nélkül haladnak Dél irányába, a német-román csapattestek közötti sávban. A rendkívüli hóvihárban a vonulókat csak nézték, hogy a nagy havazás ellenére is a Vöröshadsereg katonái milyen mozgást végezhetnek. Akkor fogalmuk sem volt, hogy ez a mozgás milyen célt fog szolgálni.

Ezzel a napokig tartó meneteléssel bekerítették a Sztálingrád és a **Don** közötti táborban lévő német hadsereget. Ezzel a bekerítő eseménnyel a német hadsereg fogságba esett. Amiből ugyan a történelmi feljegyzés szerint a németek Észak felé Voronyezs irányában kitörhettek (kivonulhattak) volna, de a Német Hadsereg Főparancsnokság a hatalmas (több milliós) katonai támadó egység megbontását nem engedélyezte. A német HDS központban ugyan abban az időben már a támadás folytatását tervezték, a végső győzelemre.

A katlanba zárt 6. német HDS helyzete, ellátása minden szempontból kaotikus, rendezetlen, körülményes volt, mivel ellátásuk csak légi úton a Főhadiszállásról (Turovó) történt. A bezárt milliós nagyságú katonaság fejadagja már felére csökkent, amivel csak igen tervszerű és elfogadott beosztással, valamint a román hadsereg 4 ezer lovának elfogyasztása segített. Párosult azzal, hogy a lovakat sem tudták takarmánnyal ellátni a méternél is magasabb hótengerben.

A szovjet 62. hadsereg Tábornagya tárgyalást ígért különös elismeréssel és ellátással **Paulus** német tábornagnak, aki erre hajlandó lett volna, azonban a német Főhadiszállásról **Hitler** nevében közvetítve, erre engedélyt nem kapott. (De a titkos irások szerint később beosztásából felmentést kapott.)

A Volga és a Don közötti katlanba bezárt ismeretlen számú milliók életfeltételei 1943. január végére emberileg elviselhetetlenné váltak. Nemcsak az élelem, hanem a téli ruházat is hiányzott. Ennek következtében több tízezren haltak meg. Az éhínség, a járvány, a betegség szedte az áldozatokat, január végéig több mint 60 ezer német és román katona vesztette életét.

A sztálingrádi font beindulásával (1942. július) a **Don** nyugati védelmét németek, és a 2. magyar hadsereg (2. HDS) a voronyezsi német zónától Kalityáig, a Bogucsár és Kletszkája közötti térséget pedig a 8. olasz HDS erői vették át. (Ez utóbbi a sztálingrádi térképen található.)

A gigászi sztálingrádi küzdelemben a Védők Hadserege elérte az 5 milliót, míg a támadó német (magyar, olasz, románnal együtt) több mint 6 millió katonával tartották a támadó vonalat. Sorsdöntővé vált az 1942. november 12-i bekerítő hadművelet a német hadsereg ellen. Ez eldöntötte a 2. magyar HDS vesztesége sorsát is. 1942. novemberétől már a szovjetek harckészültsége felülmúlta a német hadseregét. 1942.

november 19-én a tomboló hófergetegben eldőrdültek a don-i front orosz tüzérének ütegei.

Ezzel lezárult Sztálingrád támadása, a németekből védők, az orosz hadseregből támadó hadsereg formálódott. Ezzel támadás alá került a doni arcvonal, ahol a leghosszabb frontvonalat 300 km-t a magyar 2. HDS katonái védték. 1942. november 23-án elkezdődött a 2. magyar HDS Don menti háborús tevékenysége. A térkép szerinti területen a magyar hadsereg már hónapokkal korábban elhelyezkedett a tervezett védekezésre. A magyar HDS első hadserege a doni központi híd keleti hídfőjében lévő Szvoboda város területén állomásozott. A mellékelt térképen követhető a magyarok hadtestenkénti elhelyezkedése, az alakulatok feladati tevékenysége, és a katonatemetők helyei. A temetők általában az adott harci események, csaták színhelyén vannak. A legnagyobb magyar hősi temető Korotojak város térségében található. (A csata helyeken nem egyéni, hanem tömegsírok vannak.)

A magyar hősök vérével áztatott orosz területek: Petrovszkaja, Szvoboda, Scsucsjja, Jakatyerinovka, Pavlovszk, Sztorozsevoja, Uriv, Goldajevka, Osztrogovszk térségei.

A Vörös Hadsereg 1943. január 12-én a 40. orosz HDS katonai összpontosításával Uriv-nál váratlan támadást indított a magyar állások ellen. A 4. magyar gyalogezrednek még előkészületben lévő gyengén védett állásait támadták az urivi magaslatról. A támadás Uriv és Goldajevka között a 4. magyar hadtesttel bontakozott ki, amikor a 4/I-III. zászlóaljakat megsemmisítették. Ez a harcmozdulat az okozója annak, hogy Korotojak magyar központi temető lett.

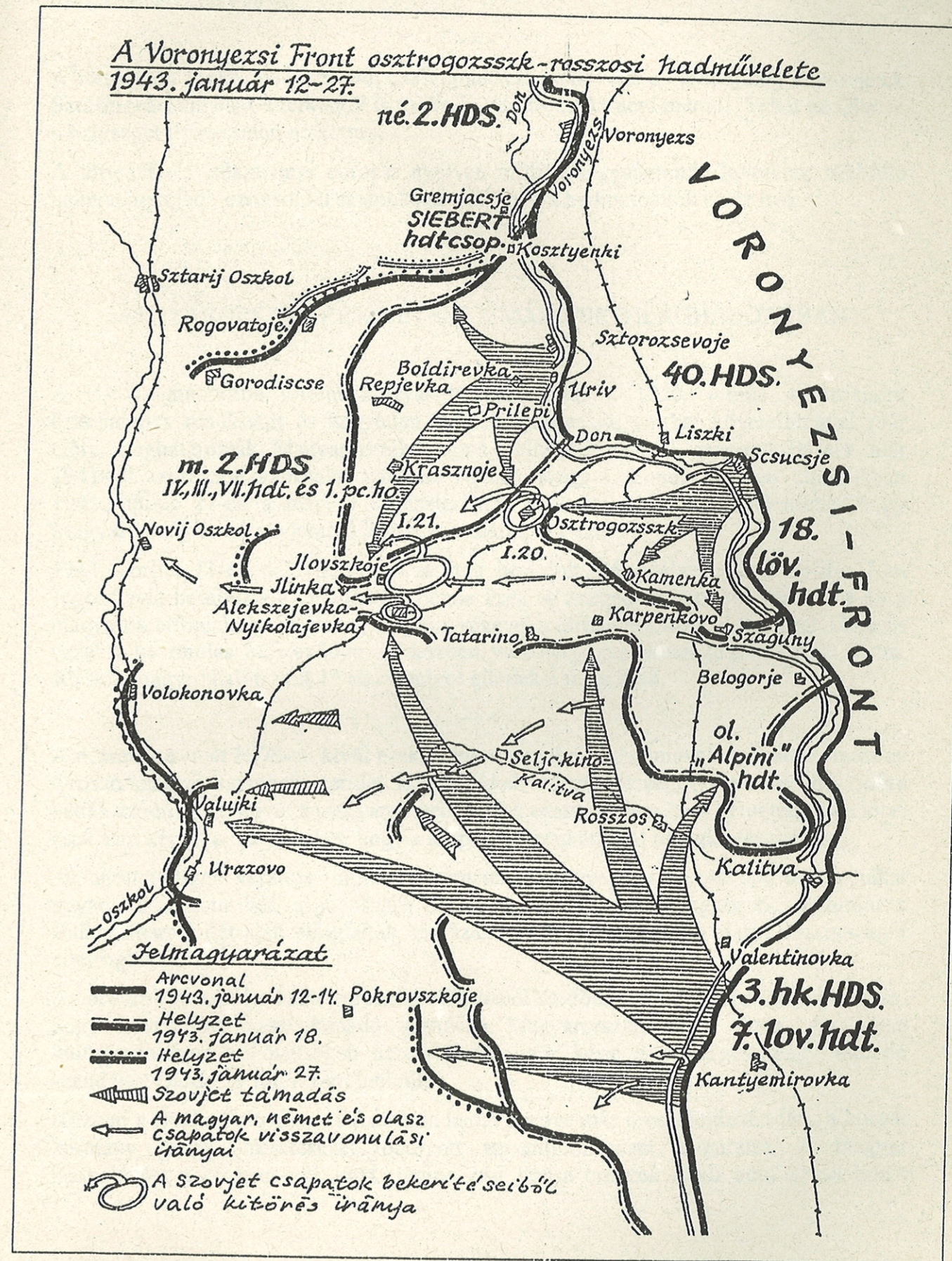
Ugyanígy folytatták január 13-án hajnalban a SZTOROZSEVÓ, valamint a JAKATYERINOVKA hídfőknél, amikor szétszórták a magyar védelmet. A bekerítés 3 napig, míg a hadművelet 8 napig tartott, s ezzel az orosz csapatok bejutottak a magyar védelmi vonalak gyűrűjébe. A 2. magyar hadsereg főerői ebben a térségben elpusztultak. 52 ezer katonát veszítettek, 70 ezernél több volt a fogságba eső, 100 ezer harckocsi, 30 ezer repülő, 6 ezer gépkocsi, és milliós nagyságrendű gránát, akna, stb. a veszteség.

Ezzel az első doni átkeléssel, ebben a súlypontban az oroszok 150 km-rel tolták Nyugat felé a magyar fővédelmi vonalat.

Természetes az előbb leírt főeseményt számtalan, kisebb nagyobb hadiesemények egészítették ki, aminek részletezése külön tanulmányt jelentene.

A Volga-Don folyók térsége visszafoglalásával a Vörös Hadsereg 6 hét alatt visszafoglalt másfélezer helységet, 65 ezer katonája halt meg és 140 ezer foglyot ejtett. A háborút eldöntő szovjet lerohanás 1943. január 12-én 11 órakor indult el, s csak Berlinnél állt meg.

Sztálingrád után és Berlin előtt 1944. karácsony napjaiban megkezdődött Budapest ostroma. Budapest volt az egyetlen nagy város a támadás vonalában, amelyért a világ két hatalmas (orosz-német) hadserege, házról-házra haladva küzdöttek egymással az elfoglalásért. Az oroszok végül 1945. január 18-án elfoglalták Pestet és február 13-án Buda is elesett. A fővárosban folyó harci küzdelemben, valamint a Kárpátokon belüli

magyar területeken, ebben a 4-5 hónapban hányan és névszerint kik estek el, máig, s örökre ismeretlen marad.

A történelmi időkre emlékeztető sztálingrádi csatának vége s egyidejűleg a szovjetek Sztálingrád városát a térképről is törölték, ott kő-kövön nem maradt. Tehát az Olvasó a helységet ilyen címen ne keresse.

A történelmét valamennyi európai nyelven milliós nagyságrendű kötetben, többféle ismeretanyagból, ezres oldal számokban írták meg a haditudósítók és az írók.

--

MAGYARORSZÁG RÉSZVÉTELE A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN

A II. világháborúba történt magyar bekapcsolódás a 1920. június 4-i trianoni békeparancs rendkívüli és kegyetlen területi, gazdasági, etnikai követelményei már előre meghatározták Magyarország katonai politikáját. Ennek megvalósítására már 1941-től szorosabb kapcsolat kötöttett Németországgal. Ennek kifejlett állapotában 1941. június 27-én a magyar miniszterelnök a Tisztelt Házban bejelentette, hogy Magyarország és a Szovjetunió között a hadiállapot beállt.

1941. április 11-én a 3. magyar hadsereg bevonult Délvidékre, mivel április 7-én Jugoszlávia bombázta a Délvidéket, benne Pécs és Szeged városokat. Április 14-én a magyarok elfoglalták Újvidéket, s április végével a történelmi határig vonultak előre és ezzel a bevonulás befejeződött. A közben volt helyi csatákban (Szenttamás, Zenta, stb.) 65 magyar halott volt 15 ezer foglyot ejtettek a magyarok.

A németek a saját HDS-en kívül csak Finnországgal és Romániával számoltak, mint az Oroszországgal szembeni terület követelőkkel. Magyarországot csak későbbi időre vették számításba, mivel a magyarok nem voltak orosz ellenesek. A németek (egyelőre) csak arra kérték a magyarokat, hogy a kárpáti határaikat saját maguk biztosítsák.

Az adott időszak verziója: miután a németek a lengyeleket három hét, a franciákat ugyancsak három hét, a jugoszláv hadsereget 12 nap alatt legyőzték, valamint a Balkánt három hét alatt elfoglalták, így számításuk szerint hat hét alatt Oroszországot el elfoglalják.

Az oroszok részéről a német-orosz konfliktusból eredően már többször volt kijelentve, hogy követelése, vagy támadó szándéka Magyarország ellen nincs. Az orosz külügyminiszter a követségen keresztül többször kérte a semleges, vagy támadó szándékot Bárdossy miniszterelnöktől.

Közben a rivális Szlovákia és Románia hadat üzenve már orosz földeken járt, a horvát kormány pedig önkénteseket toborzott az antibolsevista hadjáratra. A magyar hadbalépést a közben volt 1941. június 26-i Kassa oroszok általi bombázása hozta

meg, és bízva abban, hogy a területi újrendezéseknél a szlovák és a román állammal szemben nem kerülünk hátrányba (tehát a II. világháborúba a trianoni nemzeti sérelem hajtotta az országot).

Ezt követően június 29-én Szombathelyi Ferenc altábornagy vezetésével Huszt-ra érkezve megalakítja a Kárpát Csoportot, melyet 12 hadtest: dandár, gyorshadtest, lovas, gépkocsizó, légvédelem stb. alkotta az 1. sz. magyar HDS-t, melyek 1941. július 1-én a Tatar hágón átlépve megkezdték a Galícia elleni hadműveletet. Az első találkozás 20 magyar hősi halott emlékét őrzi.

A Csoport feladatokra oszlott, s a német, a magyar, a román csapatok km-es gyorsasággal száguldottak Moszkva felé. A katonai erők felajánlásában versengett Románia és Magyarország annak a téves információnak az ismeretében, hogy Hitler a háború után érdemi (területi) elismerésben részesíti a harcban részt vállaló államot.

A 2. magyar hadsereg első szállítmánya 1942. április 11-én vasúton indult útra 822 db 110 tengelyes szerelvényen. Jány Gusztáv vezérezredes a 2. magyar hadsereget 1942. június 1-vel vette át és vitte Oroszországba a doni országrészbe. A hadsereg katonái több küzdelemben vettek részt mire a Don folyót elérték.

Személyes katonai elbeszélésekből és harctéri jelentésekből ismert, hogy az előre menetelés 2.000 km-én számtalan kisebb harci események fordultak elő, jellemzően a partizán századokkal, akik kiméretlen módszerrel bántak az ellenség katonáival. A bevonulás hosszú menetelése során elesett katonák falvakban, út mentén és főleg erdőkben nyugszanak. Az ukrán-orosz lakosság emberséggel fogadta a magyar katonákat és ahol tudott segített. Nekik sem igen volt mit enniük, de a kolhozból élelemmel segítettek a honvédeket, és halottainak eltemetésében is segédkeztek, vagy éppen ők találtak az elesettre, s maguk temették el.

1942. június 28. A doni 2. magyar hadsereg létszáma 200 ezer fő, ebből az érintett nemzetiségek (szlovák, román, horvát, szerb) száma 20 %-ék, de milyen érdekük lehetett a magyarok győzelmében? A nemzeti magyart is mennyiben lelkesíthette a 2000 km-es távolság az óránkénti élet-halálharc jelenségei közepette?

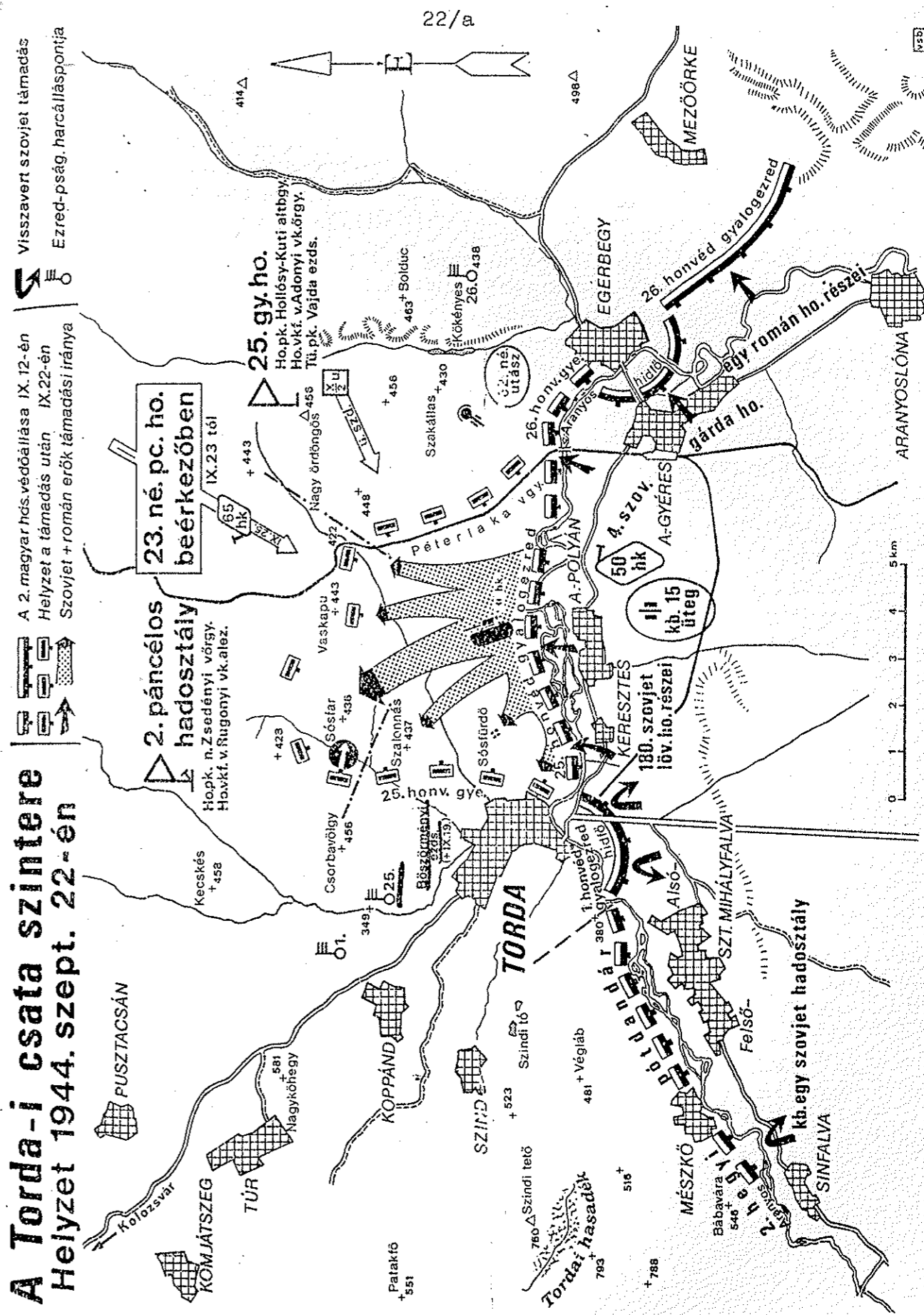
Horthy István is ebben a hadseregben teljesített repülőszolgálatot, aminek teljesítése közben Davidovka térségben folyó harci eseményben 1942. augusztus 20-án egy szovjet repülő a Don fölött gépét lelőtte és meghalt.

A doni visszavonulás után, 1944. március végére a szovjet csapatok alig 150-170 km-re voltak a Kárpátokhoz. Erre az időre megszervezik az 1. magyar hadsereget a Kárpátokon túli területek védelmére. A hadosztályok kihelyezése, mozgósítása 1944. május-június hónapokra befejeződött.

Az eddigi háborús években Magyarországon a lakosság a légiháborút nem ismerte, de 1944. tavaszától ismertté vált az angol és amerikai gépek légitámadásai, amiből Budapesten kívül számtalan város és község lakói vették ki részüket a bizonytalan helyzetből.

Az 1. magyar hadsereg 1944. júniusig is alig tudta tartani állásait, különösen a júniusi szovjet nagy offenzívát követően. A Kárpátokon visszahúzódó 1. és 2. hadsereg

A Torda-i csata színtere Helyzet 1944. szept. 22-én

maradványok Észak-Erdélyben foglaltak védelmi állást, mivel a román hadsereg fegyveres támadást indított az elrabolt (1940-es bécsi döntés) terület visszaszerzésére. Erre az időre a Hadsereg vezetése újból megszervezi a széthulló 3. magyar hadsereget, amely a Kárpátokon belüli országterület megvédését szolgálta volna.

A doni áttörés után a harcokban kevésbé vesztes román csapatok hazájukba vonultak vissza, ahol 1944. szeptemberében az orosz hadsereggel együtt a tordai csatában Észak-Erdélyből a magyarokat verték ki.

Az 1944. augusztus 23-án volt romániai fegyveres belső felkelés során Románia augusztus 25-én hadat üzent Németországnak. Szeptember 12-én a Szovjetunió fegyverszüneti egyezményt kötött Romániával, melyben kimondták a bécsi döntés hatálytalanítását és Erdély visszacsatolását Romániához. Egyidejűleg Románia 14 hadosztállyal belépett a németek elleni háborúba. (Mint megszállókkal és rekrutálókkal 1944. októberében Földeákon találkoztunk.)

A Vöröshadsereg Romániával és Bulgáriával, valamint a szerbeket képviselő Borz Titó-val, mint partizánvezérrel megállapodtak, hogy az orosz hadsereg a Fekete tengertől Észak-Nyugat irányban Románián, Bulgárián és Szerbián át támadja a német hadsereget. Így együttes erővel mentik fel mindhárom ország területét a német és a magyar megszállás alól.

Megállapodásban volt, hogy a felszabadító harcokban fogságba kerültek orosz hadifoglyok, és a romániai Focsani fogolytáborba kell szállítani. Ebben az 1944. évi nyári-őszi hadjáratban több helyen alakult ki harci cselekmény, ahol magyar (földeáki) katonák is meghaltak, és még többen estek fogságba.

Magyarország a bécsi döntések alapján idesorolt területekkel együtt 1 milliónál több katonát tartott fegyverbe a háborúban. Amiből nemcsak a Brianszki erdő, Pripet mocsarak, Harkov, Voronyezs, Dobroc, Korotojak, Uriv és más több helyek, ahol a magyar sírok domborulnak, és a Don-kanyar szedte áldozatát, hanem a Kárpátokon belüli hadszíntereken 1945. tavaszáig a helyi csatákban is.

Ide sorolható a több száz község és város közül Földeák község is, ahol 1944. szeptember hó 22-23-án a kiűritést (menekülést) hirdető plakátok község szerte hívták fel a figyelmet a katona köteles férfiak azonnali bevonulására, valamint a veszélyhelyzetet érző lakosságot menekülésre. (Hova?) Katonai szolgálatra többen elindultak, köztük 3-4 levente köteles 18-19 éves fiatalok is. Ezeknek sem hadtestük, se századuk, egy összefogó alakulatuk (vezetőjük) nem volt, bolyongtak Dunántúl felé. Sajnos többen fogságba estek és nem kevesen meghaltak, voltak, akik (idősebbek) 1-2 nap múlva visszatértek, többen a földeáki erdőben bújkáltak és vártak, így az oroszok októberi bejövetele előtt hazatértek.

Akkor a háború és annak következményeiről nagyon keveset, vagy inkább semmit nem tudtunk, de ilyen irányú publikálás adott helyzetben nem is valósulhatott volna meg.

Földeákra az orosz vezérkar szeptember 24-én vasárnap du. 6 órakor nagyatádi kocsin jött be a községbe. A főtéren a templom előtt megálltak, néztek, láttak, elmentek. Egész nap félelemben volt a lakosság, mert a Roszvizi tanyasorról kora délelőtt-től gépfegyver és aknavető zaja koraócsolta az emberek pánikszerű hangulatát. Menjen! Ne menjen? Egymás között is ez volt a meg nem válaszolható kérdés.

Ugyanezen nap de. óráiban a vásártér felől felderítők jártak a faluszélen. S hogy mennyire nem voltunk tájékozódva a háború körülményeiről és saját magyar védelmünkről, így adódhatott meg, hogy az előbbi felderítő orosz katonák elé 4-5-en levente puskával mentek fogadásukra. Az első látásra a magyar fogadók között volt, aki azonnali visszavonulást javasolt mikor meglátta a kukoricás szélén a sapkájukat. Helyesen jártak el, nemcsak személyük, de esetleg a község más lakóira is súlyos következményekkel járhatott volna a találkozás. (Már ők sincsenek az élők sorában.)

Ugyanaznap még a csendőrök is a községben voltak megfigyelő szolgálatban, mivel komolyabb előőrssel még nem számoltak. Makót az oroszok csak szeptember 26-án foglalták el, addig nagyobb erő nem indulhatott Hódmezővásárhely felé.

1944. szeptember 25-én esete 26-ára virradóra jöttek be a magyar katonák Hódmezővásárhely felől, s ezen a napon de. átfésülték a községet, de orosz katonát nem találtak. Még ugyanezen nap késő éjjelen 27-én hajnalig a község vásárhely felőli részén és a temetőben élet-halál harcot vívtak a magyarok, az oroszok sóskutig való visszaszorításával. A magyarok aknavetőkkel és két ágyúval vonultak fel, amiket néha-néha megszólaltattak. A honvédség vezetői, 1 százados és 2 hadnagy irányításával állandó volt a készültség és 3 ponton való megfigyelő szolgálat a sóskutig.

Földeákon ismeretlen volt a makói háborús esemény körülményei és következményei, mivel teljesen el voltunk zárva Makótól. Inkább a Makó-Rákos központban lévő bennrekedt németek kitörése volt várható, hogy kimeneküljenek fogságukból. Ez október 8-án du. megindult és 9-én reggelre már Földeákra is megérkeztek az orosz katonák, amikor az éjjeli kegyetlen harc után reggel 9 óra tájt 7-8 bomba ledobásával adtak nyomatékot a falu elfoglalásának. A magyar hadsereg (egy század) 8-án éjjel védekező-visszavonuló harcban a hódmezővásárhelyi úton hagyta el a községet.

Ezen az éjszakán volt földeáki csatában 24 magyar és 15 orosz katona vesztette életét. Névsoruk a földeáki lakos hősi halottakkal együtt lesz olvasható.

Magyarország területén az orosz Hadtestek 11 hadifogolytábort állítottak fel. A táborok helyei: Székesfehérvár, Mezőtúr, Sopronkőhida, Baja, Kecskemét, Cegléd, Debrecen, Gödöllő, Gyula, Jászberény, Szeged. Táboronként 10-15 ezer fő fogva tartásával és Oroszországba szállításával. Alig van Magyarországon család, akit kevésbé, vagy végzetesen nem érintette volna a II. világháború borzalmas terhei. Az országból elhurcolt hadifogoly és civil magyar, a többirányú írások szerint 600-800 ezer körüli volt. Magyarország és helységeiből háborút viselt lakosai közül - a háború következtében - hányan vesztették életüket, nem tudni. Összeállított statisztika nincs. A háború befejezését követően nem azt kereste a Hatóság hányan és hogyan haltak meg a

magyar állampolgárok. Különben is az orosz hadszíntéren harcolók ellenségnek számítottak azzal a szóhasználattal, hogy minek mentek el.

Földeákról a háborús katonai szolgálatban több mint 700-an vettek részt. Mekkora veszteség-mérleg nagysága, utóbb már nem lehet pontosítani. A háborúban résztvevők és elesettek névsorát levéltári jegyzetekből és emlékezetből lehet összerakni. Sajnos az érintettek segítsége az ismerhető adatok összeállításában elmaradt. Ötven év hosszú idő írott nyilvántartás és emlékezés nélkül.

B E F E J E Z É S

Hálás vagyok a **SORS**-nak, hogy megadta annak mindenirányú lehetőségét, hogy mint ősi földeáki illetőségű, valamenryi földeáki **ELEINKRE** hét könyvszerű írásomban méltó tisztelettel emlékezhettem meg. Az első az 1944. év szeptember-október hónapokban volt **FÖLDEÁKI CSATA** helyi története. S most ez utolsó szintén hozzám közelálló háborús **HŐSÖKRE** emlékezve, az I. és II. világháború földeáki krónikája.

Kötelesség és szükségszerű tiszteletadás az emlékezés végső határáról az írások számbavételével visszatekinteni. E könyvvel állítok emléket azoknak a földeáki testvéreknek, akik fiatal életüket, akár önként, akár állampolgári kötelességből a nemzeti **HAZA** iránt áldozták.

Meghaltak ők, de emlékünkből élnek!

Szerző

Az Ember ki:

- Nem tudja, hogy a hely, hová lábát teszi hány derék vitéznek csontjait fedi.
- Nem tudja, hogy emlék minden hely, hogy a Haza teste mindenütt egy sebhely.

o o o O o o o

FÜGGELÉK

1. számú: Névjegyzék
Az I. világháborúban elesett hősök névsora
2. számú: A II. világháborúban elesett hősök névsora
3. számú: A földéaki csatában elesett magyar hős katonák névsora

1. számú NÉVJEGYZÉK

ALMÁSI János 1899., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. gye., orosz front Dristzia melletti csatában 1917., eltemetve uo.

ALMÁSI József 1895., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Galicia Wola Jakutova 1917., temetve uo.

ANTAL József 1783., földművelő, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz front Kárpátokban Michalovec térségében 1917., eltemetve uo.

ÁDÓK Ferenc 1896., péksegéd, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye. 15. század, olasz harctéren 1916. október 15., eltemetve uo.

ÁDÓK István 1885., napszámos, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., olasz front Villach 1917., sírja uo.

ÁDÓK János 1888., földműves, őrvezető, cs.kir. 46. gye., Doberdó, san martinói ütközet, 1915., eltemetve a doberdói fennsíkon, katonai temetőben

ÁDÓK József 1895., napszámos, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., orosz front, rivoseni csatában 1916., eltemetve rivoseni temetőben

ÁDÓK József 1884., földműves, nős, tüzér, Nagyszebeni 12. tüz.ezred, 7. üteg, északi Kárpátokban 1917., sírhelye ismeretlen.

ÁDÓK Lajos 1890., földműves, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., olasz front doberdói fennsík 1916., eltemetve Mörzliwerk (doberdói temető)

ÁDÓK Márton 1893., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., ausztriai tengerpart Monte San Michele 1916., temetve uo.

ÁDÓK Mihály 1884., földműves, nőtlen, honvéd, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Galicia Psemisly 1915., sírja uo.

ÁDÓK Mihály 1891., földműves, nőtlen cs.kir. 3. huszár ezred, Galicia Haliz melletti csatában 1917., sírja Volnik melletti molysai magaslaton.

ÁDÓK Péter 1894., joghallgató, önkéntes honvéd a budapesti 38. honv.gye., stuposizugi ütközetben orosz fronton 1915., sírja ismeretlen.

ÁDÓK Sándor 1886., földműves, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Galicia Sztropkó 1917., eltemetve uo.

BAGI Antal 1888., földműves, tizedes cs.kir. 46. gye., olasz front piavei harctéren 1916., egy gránát temette el.

BAJUSZ Antal 1890., munkás, nőtlen, szakaszvezető, cs.kir. 6. hegyi tüzérezred, Egyesült Arab Köztársaság, El Arisch 1917., eltemetve uo.

BAJUSZ György 1884., napszámos, nős, gyalogos cs.kir. 46. gye. 4. század, olasz front Visenlin községben 1916. sírja uo.

- BAJUSZ István** 1884., földműves, nős, honvéd, m.kir. 5. honv. gye., Psemisly 1915., eltemetve uo. katonai temetőben
- BAJUSZ János** 1898., kereskedő, őrmester, m.kir. 5. honv. vadászrezd, román front körösmezői csatában 1917., Tez Morre községben eltemetve.
- BAJUSZ József** 1897., napszámos, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Doberdó 1917., uo. eltemetve
- BAJUSZ József** 1897., földműves, nőtlen, közkatona, cs.kir. 46. gye., Psemisly 1916-ban fogságba került (Jóska-bácsi a 19-es direktórium elnöke)
- BAJUSZ László** 1887., napszámos, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., orosz fronton Galiciában súlyos kifázás következtében sérült és gyógykezelésre a földéaki gondozóba szállították, 1917-ben meghalt, itthon eltemetve.
- BAJUSZ László** 1875., napszámos, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., Szerbia a belgrádi vasútállomás elfoglalása alkalmával meghalt 1914., sírja ismeretlen.
- BAJUSZ Mátyás** 1885., földműves, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Oroszországban a fronton sérülést és betegséget szerzett, miskolci kórházba, majd a földéakiba szállították, itt meghalt 1917.
- BAJUSZ Mihály** 1887., napszámos, nős, őrzetű, cs.kir. 46. gye., olasz front Piave-nél 1916., sírja Oderzóban.
- BAJUSZ Mihály** 1882., földműves, nős, tizedes, cs.kir. 46. gye., Piave a montellói csatában 1916., sírja Monte-Beluna.
- BAJUSZ Mihály** 1878., napszámos, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz front Munkácson, 1917., eltemetve Munkács alsó schönboni temetőben.
- BAJUSZ Sándor** 1887., földműves, nős, tizedes, cs.kir. 46. gye., orosz front Psemisly 1916. uo. eltemetve a közös temetőben.
- BAJUSZ Pál** 1892., napszámos, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz front, Galiciában "spanyol" betegségben Földeákra haza szállították, 1918. okt. 17-én, meghalt, sírja Földeáki temetőben.
- BAKACSI István** 1886., földműves nős, népfelkelő m.kir. 5. honv. gye., Szerbia okalistai csata, meghalt 1915., eltemetve uo. a református temetőben.
- BAKACSI József** 1876., földműves, nős népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz front, Antipecha 1914., sírja uo. a köztemetőben.
- BAKACSI Mihály** 1876., földműves, nős, népfelkelő m.kir. 5. honv. gye., Szerbia okalistai csata 1915., sírja uo. a ref. temetőben
- BAKOS István** 1876., napszámos, nős, népfelkelő, cs. kir. 46. gye. 1. pót század, olasz front Doberdón a san martinói csatában 1915. nov. 30-án, sírja uo.
- BAKOS János** 1898., földműves, nőtlen, népfelkelő, cs.kir. 16. huszárezred, orosz front Bukovina, Szadgora helységben 1916., sírja uo.
- BAKOS József** 1886., napszámos, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., orosz front, Lemberg 1915., sírja uo.

- BAKOS Pál** 1874., napszámos, nős, m.kir. 5. honv.gye., orosz front, Lemberg 1918-ban végkimerülésben megbetegedett és a Budapesti Honvéd Kórházba szállították és ott halt meg 1918-ban, sírja uo.
- BALOGH János** 1883., fuvaros, nős, honvéd, m.kir. 5. honv.gye., Szerbia Kragujevács 1915., sírja ismeretlen.
- BARÁTH István** 1884., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv.gye., orosz front Lemberg-i csatában sebesült s 1918-ban leszerelt mint rokkant, majd a földéaki kórházban ápolták, 1919-ben meghalt, sírja Földeákon
- BARÁTH János** 1873., földműves, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv.gye., Románia Sascut 1917., sírja uo.
- BÁLINT Ferenc** 1887., földműves, özvegy, őrmester, cs.kir. 46. gye., orosz front, Psemisly, 1917., eltűnt (fogságba esett)
- BÁLINT József** 1889., földműves, nőtlen, tizedes, cs.kir. 6. hegyi tüzérezred, Durazzó Albániában a hajón betegségben meghalt 1917., sírja durazzói temetőben
- BÁLINT József** 1884., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv.gye., orosz front Psemisly, meghalt 1915. május 20., sírja uo.
- BÁLINT László** 1892. cipész mester, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz front doberdói fennsík 1916. eltemetve Vizintu község temetőjében.
- BENÁK István** 1884., földműves, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., olasz front Doberdó 1916., eltemetve uo.
- BERÉNYI István** 1894., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Galícia Firlejov körüli csatában 1916., sírja uo.
- BERÉNYI József** 1897., földműves, nős, őrzetű m.kir. 5. honv. gye., olasz fronton 1916-ban eltűnt, fogsága esett.
- BERÉNYI PÁL** 1896. földműves, nős, tizedes, cs.kir. 46. gye., Szerbia siljaki csatában 1915., eltemetve uo.
- BODOR István** 1886., földműves, nős, szakaszvezető, cs.kir. 46. gye., olasz frontról 1919. okt. 27-én súlyos háborús sérüléssel hazaérkezett. Sebesülése következtében 1919-ben meghalt, Földeákon eltemetve.
- BODÓCSI György** 1891., napszámos, nős, huszár m.kir. 3. honvéd huszárezred, orosz fronton Galiciában szerzett tüdővész betegséggel Földeákra hazaszállították a 1918-ban tüdővészben meghalt. Földeákon eltemetve.
- BODÓCS Mátyás** 1885., napszámos, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz front doberdói csatában 1916-ban meghalt, sírja uo.
- BODROGI Sándor** 1882., papucsos nős, őrzetű, cs.kir. 46. gye., orosz harctéren Strobkón 1917-ben elesett, sírja uo.
- BORBÍRÓ Mihály** 1880., napszámos, nős közvitéz, cs.kir.gye., orosz front Lembergben megsebesült és Losoncra szállították kórházba, ott 1917-ben meghalt, sírja uo.
- BOZSOGI István** 1878., földműves, nős, honvéd, m.kir. 5. honv. gye. 13. ezred, orosz fronton Kalimnál eltűnt (fogságba esett) 1917-ben.

- BÖDŐ Antal** 1881., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Lembergnél elesett 1915. május, sírja uo.
- BÖDŐ Ferenc** 1879., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., olasz front betegsége miatt 1915-ben Makóra kórházba szállították, 1915. június hónapban meghalt, eltemették Földeákon.
- BUGYI János** 1885. földműves, nős, gyalogos, Brassói cs.kir. 46. gye., olasz front a piavei csatában 1916., sírja Montella-ban.
- BUGYI Lajos** 1897., cipész, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz front Doberdó 1916., sírja uo.
- BUGYI László** 1894., cserépjégető, nőtlen, szakaszvezető, m.kir. 5. honv. gye., olasz front kárnatosi csatában eltűnt 1916-ban.
- BUGYI Mihály** 1878., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Ausztriában vonatrobbanás következtében Prágerhof vasútállomáson meghalt 1915-ben, eltemetve uo.
- BUGYI Pál** 1889., földműves, nőtlen, tizedes, m.kir. 5. honv. gye., orosz front galíciai csatában fogságba esett 1918-ban. Levelet soha nem írt s nem jött haza, valószínű ott halt meg.
- BURGER József** 1895., ács- és kőműves, nőtlen, őrzető, cs.kir. 46. gye. olasz front Doberdó 1916, sírja uo.
- BUZA Andárs** 1896., földműves, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz front Doberdón 1916. eltemetve uo.
- BUZA Imre** 1898., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Szerbia koncanikai csatában elesett 1915-ben, sírja uo.
- BUZA István** 1879., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz front slaviczei csatában elesett 1916-ban, sírja uo.
- BUZA János** 1876., földműves nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye. Szerbia a Száva menti csatában 1915. november hó elesett, sírhelye ismeretlen.
- CSÁNYI István** 1895., földműves, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz front Doberdónál 1916., eltemetve uo.
- CSÁNYI Lajos** 1884. földműves, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Szerbia a karlovicai csatában megsebesült és uo. a kórházban meghalt 1917., eltemetve uo.
- CSÁNYI Márton** 1872., földműves, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., román határon a harcok alkalmával eltűnt 1916-ban. Hír róla soha nem érkezett, minden valószínűséggel meghalt.
- CSÁNYI Mátyás** 1891. földműves, nőtlen, szanitéz, cs.kir. 46. gye. 12. század, olasz fronton Karintiában elesett 1916-ban, eltemetve uo.
- CSEH János** 1880., földműves, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., orosz fogságba került 1916-ban.
- CZUKÁR Mihály** 1883., napszámos, gyalogos, Aradi 33-as honv. gy.e., Szerbia 1916-ban eltűnt, soha semmi hír róla nem érkezett. Minden valószínűséggel meghalt. (Nem minden ellenfél teljesítette a Vörös Kereszt szabályait.)

- DÉGI Mihály** 1882., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Psemisly-ben 1915-ben, eltemetve uo.
- DOMBI János** 1893., földműves, nős, közhuszár, cs.kir. 4. huszárezred, olasz front villachi harcokban elesett 1916. okt. 7-én, eltemetve uo.
- DOMBI János** 1880., napszámos, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz front doberdói fennsík 1916., sírja uo.
- FEJES István** 1884., napszámos, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz front doberdói csatában 1916. szeptember, eltemetve uo.
- FEJES József** 1878., kisbirtokos, nős, szakaszvezető, m.kir. 3. honv. huszárezred, orosz fronton fogságban esett el 1915. május, ott meghalt, eltemetve a fogolytábori temetőben.
- FERENCZI István** 1884., földműves, közvitéz, nős, m.kir. 46. gye., Doberdón sebesült, a laibach-i kórházban halt meg 1916., eltemetve uo.
- FERENCZI János** 1878., napszámos, nős, népfelkelő, m. kir. 5. honv. gye., orosz fronton Galíciában sebesült 1917-ben, s hazahozták Földeákra, súlyos sebesülésben meghalt 1918-ban, eltemetve Földeákon.
- FERTÁLY János** 1878., napszámos, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., szerbiai háborúban sebesült, Vinkovicén gyógyították, de 1917-ben meghalt, eltemetve Vukováron.
- FODOR László** 1893., napszámos, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Romániában a Kárpátokban 1916. márc. 15-én meghalt, sírja Oroszlámoson van.
- FODOR László** 1895., földműves, nőtlen, őrzető cs. kir. 23. gye., Szerbia a Sztripa-parti csatában elesett 1916-ban, sírja ismeretlen.
- GALLYAS András** 1889., mészáros, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., olasz front a doberdói csatában megsebesült, s a tolnai kórházba szállították, ott 1917-ben meghalt, sírja uo.
- GARDI Balázs** 1885., földműves, nős, közhuszár, m.kir. 5. honv. huszárezred, Románia saskuti csatában elesett 1916., eltemetve Sublin község temetőjében.
- GARDI Gyula** 1895., képzőművészeti főiskolai növendék, nőtlen, zászlós, m.kir. 5. honv. gye., orosz fogságba esett 1916-ban Balagaszebenben. Soha nem jött haza, s nem írt, fogolytábor temetőjében lehet.
- GARDI János** 1880., kisbíró, nős, szakaszvezető, m.kir. 5. honv. gye., orosz front, Galícia, Fenyves Völgyi harcokban meghalt 1916. sírja ismeretlen.
- GARDI József** 1887., géplakatos, nős, tizedes, m.kir. 5. honv. gye. Psemisly-ben orosz fogságba esett 1917-ben, sírja ismeretlen, fogolytáborban.
- GERA Antal** 1882., földműves, nős, huszár, cs.kir. 46. gye., Lugos, Románia, a fronton malárai betegségbe esett, Szegedre szállították, ott meghalt 1918-ban. Földeákon eltemetve u.akkor.
- GULYÁS Sándor** 1886., vasúti altiszt, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Nagyváradon súlyos sebesülésben meghalt 1916-ban, eltemetve uo.
- GYARAKI Pál** 1880., napszámos, nős, tizedes, m.kir. 5. honv. gye., Romániában Tarisonban meghalt 1914. október 24. sírhelye ismeretlen.

- HAJNAL Ferenc** 1878., földműves, nős, őrzetű m.kir. 5. honv.gye., Szerbiában Mali Bukovecnél hősi halált halt 1917., sírhelye ismeretlen.
- HAJNAL György** 1897., napszámos, nőtlen, honvéd, m.kir. 5. honv. gye., román fronton Predál községnél elesett 1916-ban, eltemetve Predál és Anyon között.
- HAJNAL János** 1888., földműves, nős, közvitéz cs.kir. 46. gye., olasz fronton a doberdói csatában elesett 1916., eltemetve Szörki községben.
- HAJNAL János** 1891., földműves nőtlen, szakaszvezető m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton Psemisly-ben 1915-ben súlyosan sérült, kórházban, majd Földeákon ápolták, végül 1922-ben meghalt, eltemetve Földeákon.
- HAJNAL Mátyás** 1885., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Galícia, fronton súlyosan sérült, belső sérüléseivel Földeákra a hadikórházba szállították, sérüléseibe belehalt 1918-ban, Földeákon eltemetve.
- HAJNAL Mihály** 1886., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Galícia, 1916-ban eltűnt soha hír nem érkezett róla.
- HAJNAL Mihály** 1880., földműves, nős, szanitéz, cs.kir. 46. gye., Szerbiában 1915-ben a harctéren szerzett súlyos betegségben a földéaki hadikórházba szállították, 1915-ben meghalt, Földeákon eltemetve.
- HAJNAL Pál** 1880., földműves, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Romániában a fenyvesvölgyi csatában (orosz határon) elesett 1917-ben, sírhelye ismeretlen.
- HEGYI István** 1876., napszámos, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Szerbiában, ismeretlen helyen és körülmények között eltűnt 1916-ban, sírja ismeretlen helyen.
- HÉJJA János** 1885., földműves, hős, szakaszvezető m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton 1917-ben fogságba esett. A turkisztáni fogolytáborban halt meg, Turkisztánban eltemetve.
- HORVÁTH György** 1891., lakatos mester, nőtlen, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., orosz front a turkisztáni harcokban elesett 1914. június, eltemetve kungrádi temetőben.
- HORVÁTH István** 1878., fazekas, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv.gye., orosz fronton Bukovina Dornavotra-i harcokban 1916-ban elesett, eltemetve Dornavotrán.
- HORVÁTH József** 1870., földműves, nős, vadász. m.kir. 28. vadász zászlóalj, Oroszországi harctérről súlyos betegségben 1918-ban hazajött, itthon ápolták, és 1919-ben meghalt. Földeákon temették el.
- HORVÁTH Lajos** 1878., napszámos, nős, őrzetű, cs.kir. 46. gye., orosz fronton Galiciában Volingniban 1916-ban elesett, sírja ismeretlen.
- HORVÁTH Mihály** 1888., napszámos, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., orosz fronton Galiciában Rohantónál hősi halált halt 1916-ban, eltemetve Rohantóban.
- HORVÁTH M. Mihály** 1888., földműves, nős, tizedes, m.kir. 5. honv. gye., román fronton a predáli ütközetben elesett 1916-ban, sírja uo.
- HORVÁTH Sándor** 1896., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv.gye., orosz fronton a bolorenó-i csatáéren 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- JOÓ István** 1892., asztalos, nőtlen gyalogos, m.kir. 21. honv.gye., Nagyenyed zlj. Romániában ismeretlen helyen eltűnt 1916-ban, sírhelye is ismeretlen.

- JÓZÓ Antal** 1881., földműves, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz fronton ismeretlen időben és helyen eltűnt 1916-ban, sírhelye ismeretlen.
- JÓZÓ Imre** 1898., napszámos, nőtlen, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., olasz fronton spanyol járványban megbetegedett, szegedi kórházba hozták, 1918-ban betegségében meghalt, eltemetve Szegeden.
- JÓZÓ János** 1883., cipész, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz fronton a san martinói csatában 1915. október havában elesett, eltemetve uo.
- JÓZÓ Mátyás** 1885., cipész, nőtlen, gyalogos, a cs.kir. 46. gye., orosz fronton ismeretlen helyen és időben 1918-ban eltűnt.
- KAKUSZI János** 1876., napszámos, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Szerbiában a paystriczai ütközetben 1917-ben eltűnt, sírja ismeretlen.
- KARAJKÓ József** 1866., napszámos, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton Bukovnában a jaholényi falunál 1917-ben hősi halált halt, sírja Joholény-ban.
- KÁSA Menyhért** 1880., földműves, nőtlen, közhuszár, m.kir. 3. honv. huszárezred, orosz fronton a Galuria melletti csatáéren hősi halált halt 1917-ben, eltemetve Galuriában.
- KIRTYÁN Pál** 1885., földműves, nős, gyalogos, m.kir. 2. honv.gye., orosz fronton Psemisli-nél elesett 1916-ban, eltemetve uo. a hősi temetőben.
- KISALAKI Mihály** 1881., földműves, nős, közvitéz, cs.kir. 46-os gye., orosz fronton a Kárpátokban elesett 1915. március, sírhelye ismeretlen.
- KISS Imre** 1895., földműves, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., olasz fronton San Martinónál 1917-ben elesett, eltemetve uo.
- KISS Mátyás** 1897., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 3. honv. gye., olasz fronton Görz térségében a petanao-i csatáéren elesett 1916-ban, eltemetve uo., a hősök temetőjében.
- KOCSIS János** 1876., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz fronton közelebről ismeretlen helyen 1914. november hónapban elesett, sírja ismeretlen helyen.
- KODOLA Imre** 1893., napszámos nőtlen, gyalogos, m.kir. 101 honv. gye., orosz fronton súlyosan sebesült és a gyulafehérvári kórházba szállították, ahol 1916-ban meghalt, eltemetve Gyulafehérváron a köztemetőben.
- KOVÁCS Ferenc** 1876., napszámos, nős, szakaszvezető. cs.kir. 46. gye., orosz fronton Psemisly-nél 1916-ban eltűnt.
- KOVÁCS József** 1893., földműves, nőtlen, közhuszár, m.kir. 3. honv. huszárezred, Hrebence melletti csatáéren (Lengyelország) 1915-ben elesett, eltemetve uo.
- KOVÁCS László** 1887., földműves, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye. Tanbogorov-nál 1915-ben orosz fogsága esett, fogságban meghalt, sírhelye ismeretlen.
- KURAI János** 1890., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz fogságban Szibériában 1917-ben meghalt, fogolytáborban eltemetve.
- KURAI József** 1886., napszámos, nőtlen, tizedes, cs.kir. 91. gye., olasz fronton 1915-ben Matován elesett, eltemetve uo.

- KURUNCZI István** 1886., kőműves, özvegy, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Psemisly-nél 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- KURUNCZI István** 1876., napszámos, nős, tizedes, m.kir. 1. honv. gye., román fronton sipote-i harcokban 1916-ban elesett, a pisaki erdőben eltemetve.
- KURUNCZI István** 1895., földműves, nőtlen, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Psemisly melletti harcokban 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- KURUNCZI János** 1893., napszámos nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Szerbia, ahol betegsége miatt Vikovecra szállították, ahol 1917-ben meghalt, eltemetve uo.
- KURUNCZI Sándor** 1888., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., olasz fronton Szt. Dominik térségében volt harcokban 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- KURUSA Péter** 1883., földműves, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., olaszországi fronton volt súlyos sérülésével a cattarói várkórházba vitték, ahol 1916-ban meghalt, eltemetve Cattarón.
- LAJOS Imre** 1884., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz fronton az első komoródi ütközetben 1915-ben elesett, eltemetve a komoródi temetőben.
- LAJOS József** 1873. napszámos, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Psemisly-nél 1917-ben súlyos sérülést szenvedett, a szegedi hadikórházba szállították, ugyanez évben meghalt, Szegeden temették el.
- LAJOS Mihály** 1893., napszámos, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Romániában az uzsoki-szorosnál volt harcok alkalmával 1916-ban eltűnt.
- LAJTOS József** 1893., földműves, nőtlen, vadász, cs.kir. 3. tábori vadász zászlóalj, Olaszországban Triest-tírol térségében a harcokban 1916-ban elesett. Eltemetve Tirolban.
- LELE János** 1883., földműves, nős, gyalogos, cs.kir. 85. gye., orosz fronton Galíciában a Lemberg térségei harcokban 1916-ban elesett, eltemetve Lemberg.
- LELE Mátyás** 1878., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. honv. gye., Romániában a tulisáni csatában elesett 1917-ben, eltemetve uo.
- LELE Mihály** 1891., napszámos, nőtlen gyalogos, Olaszországban a piavei csatában 1916-ban elesett, eltemetve Oderzó községi temetőben.
- LENGYEL István** 1887., napszámos, nőtlen, vonatkatona, cs.kir. vonatosztály, olasz fronton Predazzo térségében 1916-ban elesett. Eltemetve Predazzo köztemetőben.
- LÓCZI Imre** 1899., földműves, nőtlen, tüzér, m.kir. 5. honv. tüzérezred, olasz front a Saletó körüli csatában elesett 1915-ben, eltemetve a salettói köztemetőben.
- LÓCZI János** 1882., földműves, nős, köztitűz, cs.kir. 85. gye., orosz front a lebergi csatában 1916-ban elesett, eltemetve Lemberg.
- MARKOVICS János** 1883., napszámos, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton Psemisly-nél 1915. október hónapban hősi halált halt, eltemetve a psemisly-i hősök temetőjében.
- MEGYERI János** 1897., napszámos, nőtlen, népfelkelő, cs.kir. 46. gye., olasz fronton 1915-ben megsebesült, sebesülésével a laibach-i kórházba vitték, ahol meghalt. Eltemetve laibach-i köztemetőben.

- MEDGYESI László** 1896., kereskedősegéd, nőtlen, gyalogos, m.kir. 29. honv. gye., olasz fronton a Surgona völgyében esett el, 1915-ben, eltemetve Surgonán.
- MENYHÁRT Márton** 1876., cipész mester, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye. Romániában eltűnt 1917-ben, sírhelye ismeretlen, haza nem tért és soha nem írt.
- MÉNESI József** 1893., napszámos, nőtlen, huszár, cs.kir. 4. huszárezred, oroszországi fronton 1916-ban eltűnt.
- MÉSZÁROS Ferenc** 1896., földműves, nőtlen, köztitűz, cs.kir. 46. gye., olasz fronton a doberdói fennsíkon hősi halált halt 1915-ben, eltemetve Mirjak községben.
- MÉSZÁROS György** 1887., napszámos, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., olasz front a doberdói csatában 1916-ban elesett, sírja uo.
- MÉSZÁROS István** 1895., földműves, nőtlen, köztitűz, m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton Lemberg környéki csatában fogságba esett, onnét Szilziába szállították, a fogságban meghalt 1917-ben.
- MÉSZÁROS Mátyás** 1869., napszámos, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye. orosz fronton a lebergi csatában sebesült, végelgyengülésben Földeákra szállították, meghalt 1918-ban, eltemetve uo.
- MÉSZÁROS Nagy István** 1892., földműves, nőtlen, köztitűz, m.kir. 5. honv. gye., 1915-ben az első ütközetben szerb fronton elesett, sírhelye ismeretlen.
- NACSA József** 1891., földműves, nőtlen, tizedes, m.kir. 5. honv. gye., Oroszországban Psemislynél 1915-ben fogságba esett. Nem jött haza és nem írt, sírhelye ismeretlen.
- NAGY Ferenc** 1896., napszámos, nőtlen, köztitűz, cs.kir. 46. gye. Olaszországban a doberdói fennsíkon 1917-ben elesett, sírhelye Mirjak község.
- NAGY György János** 1885., földműves, nőtlen, köztitűz, cs.kir. 46. gye., olasz front Piave oderzói csatában 1916-ban meghalt, eltemetve Oderzó községben.
- NAGY György Sándor** 1894., földműves, nőtlen, közhuszár, cs.kir. 4. huszárezred, olasz fronton a piavei csatában 1916-ban elesett, eltemetve Oderzó községben.
- NAGY István Pál** 1894., földműves, nőtlen, közhuszár, cs.kir. 4. huszárezred orosz fronton a mulczyce-i csatában hősi halált halt 1916-ban, eltemetve u.o.
- NAGY Lajos** 1890, napszámos; nőtlen, tüzér, m.kir. 7. hegyi tüzérezred, olasz fronton, Doberdón fogsága esett 1916-ban. Hír róla soha nem érkezett.
- NAGY Mátyás** 1885., földműves, nős, tizedes, m.kir. 5. honv. gye., olasz fronton a piavei csatában 1915-ben elesett, eltemetve Oderzóban
- NAGY Pál Antal** 1892., napszámos, nőtlen, köztitűz, cs.kir. 46. gye., olasz fronton a piavei csatában 1915-ben elesett, eltemetve Oderzó községben.
- NÁDASDI Albert** 1875., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Albániában a szerb ütközetben Lavoska község határában 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- NÁDASDI Antal** 1879., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Albániában a szerb ütközetben Lavoska község határában 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- NÁDASDI Tamás** 1867., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Oroszországban állomásozó alakulatától végkimerülés betegségben a földéaki kórházba szállították, 1918-ban meghalt, Földeákon eltemetve.

- NEPARÁCZKI Balázs** 1881., földműves, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., orosz fronton 1916-ban maroviczina-i csatában hősi halált halt, eltemetve uo.
- NEPARÁCZKI Mátyás** 1883., földműves, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz fronton a Lemberg körüli csatában elesett 1916-ban, eltemetve uo.
- NEPARÁCZKI Tamás** 1894., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., szerbiai harcokban Kurava község határában 1916-ban elesett, sírhelye ismeretlen.
- ORBÁN Mihály** 1882., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 2. honv. gye., orosz fronton súlyosan sérült, betegen a budapesti honvéd kórházba szállították, ott 1917-ben meghalt. Eltemetve Budapest Katonai Központi Temetőben.
- PADLÁS Mátyás** 1872., gazdasági munkás, nős, tizedes, m.kir. 5. honv. gye., Romániában a kézdivásárhelyi ütközetben 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- PADLÁS Pál** 1885., napszámos, nőtlen, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Románia Kárpátokban Méhes falu alatti csatában 1916-ban elesett. Eltemetve Méhes községi temetőben.
- PAPP ISTVÁN** 1880., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Románia a Kárpátokban, Méhes falu melletti csatában 1916-ban elesett, eltemetve Méhes községi temetőben.
- PRASZLICSKA János** 1896., napszámos, nőtlen, közvitéz, m.kir. 46. gye., olasz fronton a doberdói fennsíkon 1916-ban elesett, eltemetve Doberdón.
- PÁVÓ András** 1884., napszámos, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olasz fronton Cecina melletti várban 1917-ben fogságba esett, ott halt meg, sírja a fogolytemetőben.
- PÁVÓ Mihály** 1880., földműves, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., olasz fronton spanyol fertőző betegségben 1918-ban a tábori kórházban meghalt. Redipugla helyi köztemetőben eltemetve.
- PÓSA József** 1893., gazdasági iskolai tanuló, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Galiciában a duklai hágóban volt harci tevékenység közben 1916-ban elesett, eltemetve a helyszínen.
- RAKONCZAI András** 1894., földműves, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Olaszország doberdói fennsíkon 1915-ben hősi halált halt, eltemetve uo.
- RAKONCZAI István** 1888., napszámos, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., szerbiai harcokban Adaseveiben hasihagymáz betegségben 1915-ben meghalt, eltemetve Adasevei köztemetőben.
- RAKANOCZAI István** 1886., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton Galiciában Psemisly vár térségében volt harcokban 1915. május 3-án meghalt, eltemetve a helyszínen.
- RAKONCZAI István** 1877. napszámos, nőtlen, közhuszár, m.kir. 4. honvéd huszárezred, Szerbia újmardi erődnél Horvát-Szlavóniában 1915-ben elesett, eltemetve uo.
- RAKONCZAI János** 1890., földműves, nőtlen, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., Galícia lemergi erődnél 1916-ban elesett, eltemetve Lemberg köztemető.
- RAKONCZAI János** 1884., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. honv. gye., Szerbiában az Iwajniczai Fogolytáborban 1915-ben betegen meghalt, eltemetve uo.

- RAKONCZAI János** 1893., földműves, nőtlen, hajtó tüzér, cs.kir. 210. tábori ágyúezred, Olaszországban a doberdói fennsíkon súlyosan sérült, betegen a bécsi cs.kir. 2. tart. hadikórházba szállították, ahol még 1916-ban meghalt, eltemetve Bécs köztemetőben.
- RAKONCZAI János** 1875., napszámos, özvegy, közvitéz, cs.kir. 46. gye. Galícia a lemergi csatában 1917-ben orosz fogsága esett. Hír tőle nem érkezett, Oroszországból jött foglyokkal haza nem jött.
- RAKONCZAI József** 1895., napszámos, nőtlen, népfelkelő, cs.kir. 3. tábori vadász zlj., Olaszországban a Swosentál melletti csataterén 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- RAKONCZAI Mihály** 1895. földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., oroszországi fronton Galícia a konkari csatában 1915-ben elesett, eltemetve konkari köztemetőben.
- RAMOTAI Imre** 1890., napszámos, nőtlen, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton a Piavénál 1916-ban hősi halált halt, eltemetve oderzói temetőben.
- RÁCZ Antal** 1879., napszámos, özvegy, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Olaszország, Doberdón kolera betegség miatt 1918-ban a földéaki hadigondozóba hozták, ahol még ugyanabban az évben meghalt. Eltemetve Földeák községi temetőben.
- RÁCZ Antal** 1872., napszámos, nőtlen, járőrvezető, cs.kir. 3. huszárezred, Oroszországban a kiasvicei csataterén 1917-ben elesett, eltemetve uo.
- RÁCZ János** 1891., lovász, nőtlen, járőrvezető, cs.kir. 3. huszárezred, Oroszországban a kiasvicei csataterén 1917-ben elesett, eltemetve uo.
- RÁCZ György** 1898. napszámos, nőtlen, tüzér, m.kir. 34. nehéz tüzérezred, Románia a körösmezői csatában 1916-ban elesett, eltemetve Körösmezőn a köztemetőben.
- RÁCZ László** 1889., földműves, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Szerbia kuravai harcokban 1916-ban elesett, eltemetve uo.
- RÁCZ Mihály** 1897., földműves, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Olaszország doberdói harcokban 1916-ban elesett, eltemetve a doberdói temetőben.
- RÁCZ Tamás** 1882., napszámos, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Oroszországban a krasnojovszki fronton 1915-ben elesett, eltemetve uo.
- RÁKÓCZI József** 1869., földműves, nőtlen, tüzér, m.kir. 16. honv. tarackos ezred, Olaszország Lajbach-Krajrai csatában 1915-ben elesett, eltemetve Lajbach köztemetőben.
- RÁDAI József** 1898., asztalos, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., olaszországi piavei csatában 1915-ben meghalt, eltemetve Bolorenó községben.
- SARNYAI István** 1894., földműves, nőtlen, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Oroszország, galíciai területen 1918-ban fogságba esett, a Taskenti Fogolytáborban halt meg, eltemetve uo.
- SARNYAI Márton** 1874., földműves, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., Szerbiában a Visegrád hajón elesett 1915. október 17-én, sírhelye ismeretlen.
- SÁNDOR István** 1879., zenész, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., Románia artmatai csatában 1915-ben meghalt, eltemetve Artmata községben.

SIMON István 1885., földműves, nőtlen, őrmester, cs.kir. 46. gye., szerbiai fogságban meghalt 1915-ben, eltemetve Nis-ben.

SIPOS István 1899., napszámos, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., orosz front Psemisly körüli csatában 1916-ban elesett, eltemetve brzezonyi temetőben.

SIPOS István 1893., napszámos, nőtlen, huszár, m.kir. 3. honv. huszárezred, Olaszország piavei csatában 1916-ban elesett, eltemetve montelsi temetőben.

SIPOS János 1882., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., olasz fronton 1915-ben eltűnt.

SIPOS József 1885., földműves, nős, szakaszvezető m.kir. 302. honv. gye. III. zlj. 10. század, orosz front a Kárpátokban 1916-ban "vizi" beteségbe esett, Makóra a kórházba szállították, ott halt meg, eltemetve uo.

SOMODI Mihály 1888., földműves, nős, szakaszvezető, m.kir. 4. honv. huszárezred, orosz fronton Zamosty térségében 1917-ben elesett, eltemetve uo.

SÓKI György 1884., földműves, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., Oroszország Psemisly váránál volt csatában 1915-ben elesett, eltemetve a psemisly-i hősök temetőjében.

STEFÁN László 1896., földműves, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Olaszország, doberdói harctéren 1916-ban elesett. Eltemetve a Küstenlandi 2. sz. temetőjében.

SZABÓ Antal 1892., földműves, nős, őrző, cs.kir. 86. gye. 2. század, Szerbia a sabáci csatában 1915-ben meghalt, eltemetve Sabácon.

SZABÓ János 1885., földműves, nős, őrző, m.kir. 1. honv. gye., Szerbia valjivói csatában 1915-ben elesett, eltemetve valjivói köztemetőben.

SZABÓ János 1892., földműves, nőtlen, tizedes, cs.kir. 46. gye., olasz fronton Doberdó alatt a görzi csatában 1917-ben elesett, eltemetve uo. (Görz)

SZABÓ László 1898., földműves, nőtlen, népfelkelő, cs.kir. 17. tábori ágyús ezred, Olaszország reifenbergi ütközetnél 1917-ben elesett, eltemetve uo.

SZABÓ Márton 1886., földműves, nős, gyalogos, m.kir. 1. honv. gye., Szerbiában ismeretlen ütközetben 1914-ben elesett, sírhelye ismeretlen.

K. SZABÓ Mátyás 1899., napszámos, nőtlen, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Olaszország doberdói csatában 1915-ben elesett, eltemetve Redipugla köztemetőben.

SZALMA ALBERT 1895., napszámos, nőtlen, közvitéz, Olaszország, az első isonzói csatában 1915-ben elesett, eltemetve Sagradó köztemetőjében.

SZALMA István 1897., napszámos, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Olaszországban a Viktória-szigeten 1915-ben hősi halált halt, eltemetve uo.

SZALMA István 1888., irodaszolga, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Oroszország Psemisly-nél fogsága esett 1916-ban, a fogolytáborban meghalt, eltemetve uo.

SZALMA István 1889., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Olaszország doberdói fennsíkon 1916-ban elesett, eltemetve uo.

SZALMA János 1884., napszámos, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., Oroszország, Psemisly váránál a csatában elesett, eltemetve uo. a Hősök Temetőjében.

SZALMA János 1892., kovácsmester, nős, tűzér, cs.kir. 20. tábori ágyús ezred, Galícia területén az első csatában 1914-ben elesett, eltemetve Tugur községben.

SZALMA József 1880., napszámos, nős, tizedes, cs.kir. 46. gye., olasz fronton doberdónál megsebesült, Budapestre a katonai kórházba szállították, ott 1915-ben meghalt, eltemetve Budapest Katonai Temető.

SZALMA József 1886., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., orosz fogságba esett, 1914-ben a lágerben halt meg, eltemetve uo.

SZALMA László 1875., földműves, nős, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Romániában az azugori ütközetben 1916-ban meghalt, eltemetve uo.

SZALMA Mátyás 1896., földműves, nőtlen, tizedes, m.kir. 5. honv. gye., ismeretlen tábori kórházban 1914-ben meghalt.

SZALMA Pál 1894., földműves, nőtlen, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton Galíciában 1914-ben eltűnt, fogságba esett.

SZÁNTÓ Imre 1889., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Oroszország, Taskend-ben tifuszban meghalt 1915-ben, eltemetve uo.

SZÁNTÓ József 1897., napszámos, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Olaszország, ipara-parti ütközetben 1915-ben elesett, eltemetve Ipaca községben.

SZÁNTÓ Lajos 1887., földműves, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., Olaszország doberdói fennsíkon 1915-ben az ütközetben elesett, eltemetve Doberdón.

SZÁNTÓ Sándor 1886., napszámos, nős, közvitéz, cs.kir. 46. gye., olaszországi fronton a piavei csatában 1915-ben elesett, eltemetve a doberdói katonai temetőben.

SZEGVÁRI Mihály 1876., napszámos, nős, közvitéz, m.kir. 5. honv. gye., olasz fronton az isonzói csatában sebesült 1915-ben. Sérülésével a földéaki hadikórházba szállították, s 1917-ben meghalt. Eltemetve Földeákon.

SZEKERES Pál 1890., községi díjnok, nőtlen, szakaszvezető, orosz fronton Galíciában a tumáni csatában 1915-ben elesett, eltemetve Tuman helység temetőjében.

SZÉLES István 1897., gimnáziumi tanuló 8. osztály, nőtlen, önkéntes zászlós, m.kir. 5. honv. gye., Szerbia Domovota a buchrini ütközetben 1914-ben elesett, eltemetve a buchrini temetőben.

SZÓKE János 1888., mészáros mester, nőtlen, szanitéz, cs.kir. 46. gye., Stájerország Sternthal-ban lövés által sérült, uo. 1914-ben meghalt, eltemetve Sternthal köztemetőben.

SZÚCS István 1890., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., Olaszország a Piave-en sebesült, Budapestre a Munkácsi utcai Kórházba szállították, uo. 1918-ban meghalt, eltemetve Földeákon.

SZÚCS Mihály 1886., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye. 85. század, Olaszország, a Piavén sebesült 1915-ben, a boveni kórházban meghalt, eltemetve Bovenben.

TAMÁSI Lajos 1890., földműves, nőtlen, tizedes, m.kir. 3. huszárezred, orosz fronton Galíciában 1916. decemberben elesett, eltemetve uo.

TAROVÁN György 1882., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz harctéren fagyás következtében súlyosan beteg, Csanádpalotára szállították a helyi kórházba, s ott 1916-ban meghalt, eltemetve Csanádpalotán.

TORMA Péter 1897., napszámos, nőtlen, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz harctéren Galiciában 1916. november hónapban elesett, eltemetve Psemisly-ben.

TÓTH Ignác 1891., gazdálkodó, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye. Brassó, olasz fronton Doberdónál 1915-ben elesett, eltemetve uo.

TÓTH Mihály 1899., földműves, nőtlen, népfelkelő, m.kir. 5. honv. gye., Romániában Azuga-Predál közötti harcban 1916-ban elesett, eltemetve Azuga községben.

TÓTH V. János 1894., géplakatos, nőtlen, szakaszvezető, cs.kir. 46. gye., orosz fronton sebesült, a romániai azovai Szt. Dániel kórházba vitték, ahol 1916-ban meghalt, eltemetve Azova községben.

TÓTH V. Mihály 1896., földműves, nőtlen, gyalogos, m.kir. 5. honv. gye., Oroszországban Lembergél 1915-ben sebesült, ezzel a földéaki hadikórházba szállították, s még 1915-ben meghalt, Földeákon eltemetve.

TÖRKÖLY Vendel 1877., napszámos, nős, gyalogos, m.kir. 5. honv.gye., Olaszországban a Piaven vívott harci küzdelemben 1915-ben elesett, eltemetve Oderzó -S Dona községben.

VARGA János 1886., földműves, nős, gyalogos m.kir. 5. honv. gye., olasz fronton a 11. isonzói csatában 1917-ben elesett, eltemetve Sagradó községben,

VARGA Lajos 1895., napszámos, nőtlen, szakaszvezető, cs.kir. 46. gye., olasz fronton az 5. isonzói csatában 1916-ban súlyosan megsebesült s ugyanabban az évben meghalt. Eltemetve Gradiska községben.

VASS József 1886., asztalos, nőtlen, tiszthelyettes cs.kir. 46. gye., Olaszországban a Piavenál vívott csatában 1915-ben elesett, eltemetve Neversum községben.

VASTAG János 1881. kisbirtokos, nős, gyalogos, a m.kir. 5. honv. gye.; orosz fronton Psemisly váránál 1915-ben elesett, eltemetve uo.

VÁRKÖVI Kálmán 1874., tanító, népfelkelő m.kir. 5. honv. gye., orosz fronton a toporovi ütközetben 1916-ban hősi halált halt, eltemetve uo.

VETRÓ Gergely 1897., földműves, nőtlen, őrvezető m.kir. 5. honv.gye., Romániában Trepál térségében 1916-ban hősi halált halt, eltemetve uo.

VETRÓ István 1882., napszámos, nős, tizedes, m.kir. 3. honvéd huszárezred, Romániában a bucharini ütközetben 1916-ban hősi halált halt, eltemetve uo.

VETRÓ József 1877., napszámos, nős, tizedes, cs.kir. 46. gye., Olaszország, Doberdónál súlyosan sebesült, 1917-ben a szombathelyi kórházban halt meg, eltemetve Szombathelyen.

VETRÓ Márton 1885., napszámos, nős, gyalogos, cs.kir. 46. gye., orosz front Psemisly ostrománál 1915-ben elesett, eltemetve uo.

VÍZHÁNYÓ Antal 1893., földműves, nőtlen, őrvezető, cs.kir. 46. gye., olasz front a doberdói fennsíkon hősi halált halt 1915-ben, eltemetve a doberdói k.u.k. hősi halott temetőben.

VÍZHÁNYÓ Lajos 1898., napszámos, nőtlen, telefonista, cs.kir. 46. gye., orosz fronton a borsovicai csatában gránáttól sebesülve 1915-ben meghalt, eltemetve Borsovicon a köztemetőben.

VÖRÖS Imre 1888., malom tulajdonos, nős, őrvezető, cs.kir. 46. gye., Olaszországban a Szt. Martini ütközetben hősi halált halt 1916-ban, eltemetve a vibisti temetőben.

Hősi Emlékmű a földéaki temetőben, épült 1996-ban az elesett hősök emlékére.

2. számú NÉVJEGYZÉK

részletesebb adatok alapján összeállítva

ANTAL János 1905., dec. 24. gazdálkodó, nős, honvéd. Bevonult 1944. szeptember hónap elején a hódmezővásárhelyi 42. bev. központhoz. Erdélyben a védelmi harcokban 1944. őszén Zilah megye Zsákfalva községben esett el, eltemetve uo.

ÁDÓK István 1910., szabómester, nős, honvéd bevonult 1944. augusztus 30-án Újvidékre. A harcokban elesett a Győr-Sopron megyei Tét községben 1945. január hónapba, Eltemetve uo.

ÁDÓK János 1919., földműves, nőtlen, honvéd. Tényleges katonai szolgálatra 1940. október hónapban vonult be az V. honvéd hadtest III. zászlóaljhoz Hódmezővásárhelyre. A délvidéki bevonulásban, és 1944-ben a kivonulásban vett részt, mint honvéd szakács. 1944. őszén a délvidék visszafoglalása alkalmával a Szenttamás térségi csatákban az egyik orosz támadás alkalmával aknától sérülve halt meg, eltemetve uo.

BAJUSZ István 1902., (felesége Csonka Ilona) földműves, nős, honvéd, bevonult 1944. szeptember 15-én Tápéra. Magyarországi harcokban a Duna-Tisza közti területeken Baja térségében 1945. november 3-án orosz fogsága esett, a petrozavodszki fogolytáborba szállították, ahol ismeretlen dátum szerinti napon meghalt, eltemetve uo.

BAKACSI Imre 1908., napszámos, nős, honvéd, helyben Földeákon, mint polgári személy 1944. október 10-én orosz fogságba esett. Romániába focsani fogolytáborban 1945. tavaszán súlyos betegségben meghalt, eltemetve uo.

BÁNSZKI Mihály 1918., néptanító, nőtlen, zászlós, a m. kir. 26. honv. gyalogezredhez vonult be a II. zlj. nehézfegyver századhoz. Orosz fronton (Rozgony) Roznov területén lévő csatában a Beszterce folyó mellett, Piatra Neuman román város térségében, ahol az 1. hds. kötelékében a Kárpátokon kívül a Kárpát határokat védelmezték. Lőtt sebbel 1944. május 16-án halt meg, a helyszínen temették el.

BÁRDI Pál 1919. nős, iskolai végzettsége: kereskedelmi érettségi, hadnagy. Bevonult 1940. őszén Délvidékre, majd az orosz frontra vezényelték, hol támadó, hol védelmi harcokban vett részt. A visszavonuló támadásban 1944. november 12-én Parád környékén hősi halált halt. Parádon temették el, majd családja 1985-ben Hódmezővásárhelyre hazahozta.

BUGYI Márton 1914., napszámos, nős, honvéd, tartalékosként 1944. január 14-én bevonult a 9. honvéd Légvédelmi Üteghez Kolozsvárra. Magyarországi harcokban Győr-Sopron megye területén orosz fogságba esett, ahol 1945. március hónapban meghalt.

BUVÁR István 1922., érettségizett, nős, repülő zászlós, bevonult 1942-ben. Utolsó bevetési helyén a Dunántúlon Vas megye Rádóckölked község területén 1945. januári harcban elesett. Eltemetve a helyi községi temetőben.

BUZA József 1903. földműves, nős, honvéd, bevonult mint tartalékos 1944. szeptember 23-án. A Duna-Tisza közén volt harcokban orosz fogságba esett, a temesvári fogoly

táborba vitték, ahol 1945. január hónapban hastifusz betegségben meghalt, eltemetve uo. (A román fogolytáborokban a tifusz jellemző halálozási ok volt.)

BUZA Mihály földműves, nős, szakaszvezető, bevonult mint tartalékos 1944. március 26-án Nagyváradra. A romániai harcokban orosz fogsága esett, ahol focsani táborban 1945. tavaszán meghalt, eltemetve uo.

DOMBI Mihály 1918., zenész, nős, honvéd. Bevonult 1939. októberében tényleges katonai szolgálatra. Míg 1944. tavaszán tartalékosként a IX. Debreceni Hadtest kötelékében védelmi háborúban vett részt, 1945. januárban Szentesen orosz fogságba esett, onnét más földművesekkel együtt Románián át Oroszországba vitték, ahol még 1945-ben meghalt.

FOLTI Mihály 1903., földműves, nős. Bevonult 1944. május hónapban az V. honvéd 112. útkarbantartó századhoz. Magyarországi, alföldi és dunántúli harcokban vett részt, 1945. március 22-én Veszprémben bombatámadás alkalmával halálos találat érte, eltemetve uo.

GULYÁS János ifj. 1924., földműves, nőtlen, mint levente a hirdetési parancsra vonult be 1944. szeptember 23-án. Hódmezővásárhelyről Dunántúlra vitték, onnét Ausztriába került, ahol eltűnt, róla több híre nem érkezett.

HAJNAL István 1912., földműves, nős, honvéd. 1944. április hónapban behívójegyre mint tartalékos vonult be. Kelet-Magyarországon és az alföldi csatákban vett részt, 1944. október hónapban Kecskemét térségében elesett, eltemetve uo.

Dr. HERCZOGH Lajos 1900., községi orvos 1920-tól 1943-ig, mint zsidó származását 1944-ben a szegedi gettóba vitték, és még ugyanazon évben meghalt.

KISS Ernő 1921., táglagyáros, nőtlen, honvéd, 1942-ben vonult be tényleges katonai szolgálatra az V. Honvéd Hadtest gyalogsági zlj-hoz Szabadkára. A Délvidéken harcolt az orosz és a partizánok kiszorító támadása ellen, ahol 1944. október hónapban a szenttamási és környéke harcokban elesett, eltemetve uo.

KOVÁCS Lajos 1912., hentes, nőtlen, őrzető lovashusár. Bevonult 1943-ban tartalékos katonai szolgálatra. Bevetési helye Románia Traian város térsége, ahol az előre nyomuló orosz elleni bevetésben súlyos fejlövéstől sérült. Hátvéd kórházban, Arad és Lippa városok felező vonalán lévő Alunisz községben kezelték, sérülésében ott halt meg 1944. szeptember 18-án. Temetési helye uo. a községi temetőben.

LIPTÁK János 1910., földműves, nős, őrzető, 1944. június 26-án tartalékosként vonult be a szegedi 14. tábori tüzérszázadhoz. A dunántúli bevetésen 1945. március 22-én Péli-földszentkeresztesen hősi halált halt, eltemetve uo. a helyi temetőben.

MEGYESI István 1909., bognármester, nős, őrzető. Bevonult 1944. szeptember első napjaiban behívójegyre a hódmezővásárhelyi bevonulási központba, s onnét Sándorfalvára (gyülekezőtábor) vezényelték. A dunántúli harcokban orosz fogságba esett, Oroszországba szállították, mely alkalommal levelet dobott ki a vagonból, ami becsületes kezébe került, az ismeretlen a levelet elküldte a családnak. Utolsóként számon tartott levelét a fogságból 1945. március 27-én írta. Értesülés szerint 1945. december 24-én halt meg járványos betegségben, eltemetve a táborhelyen.

NAGY Lajos 1900. földműves, nős, honvéd. Bevonult mint tartalékos 1944. szeptember 19-én a 42. honvéd bevonulási központhoz Hódmezővásárhelyre. Az alföldi harcokban

Szentes-Kecskemét térségében orosz fogságba esett. Kiszállításuk alkalmával a vagonban meghalt.

NAGY Sándor 1906., cipész mester, nős, honvéd. Behívójegyre 1944. szeptember 10-én bevonult Hódmezővásárhelyre a 42. bev. központba. Onnét századokba osztva Felső-Magyarországra vezényelték. Ott a védelmi harcokban orosz fogságba esett. Hazatért bajtársai közlése szerint 1945. december 25-én a fogságban meghalt.

PETŐ Sándor 1924., földműves, nőtlen, levente. Hatósági felhívásra 1944. szeptember 23-án bevonult a hódmezővásárhelyi laktanyába, onnét kortársaival együtt Dunántúlra vitték. Valószínűsíthető hírek szerint többen Ausztriába mentek. Ezen kívül semmi hír nem érkezett róla.

RAKONCZAI Ferenc 1908., földműves, nős, honvéd. A plakátolt kiürítési parancsra 1944. szeptember 24-én bevonult Hódmezővásárhelyre a 42. bevonulási központba. Magyarországon a Duna vonalában lévő harcokban orosz fogságba esett. Temesvárra vitték, ahol a fogolytáborban 1945. február hónapban járványos betegségben meghalt, eltemetve uo.

RAKONCZAI Gyula 1921., földműves, honvéd, nőtlen, 1942-ben vonult be tényleges katonai szolgálatra Hódmezővásárhelyre. Földeákon 1944. szeptember 26-án a várt orosz támadások felderítése alkalmával, a hódmezővásárhelyi út melletti megfigyelő térségében kialakult összecsapás alkalmával azon éjjel hősi halált halt. Eltemetve Földeákon a temetőben.

RAKONCZAI János 1920., földműves, nőtlen, honvéd, 1941-ben vonult be tényleges katonai szolgálatra, s ettől kezdve folyamatosan katonai szolgálatban volt elestének napjáig. Utolsó bevetési helye Oroszországban a Don-kanyarban Jakatyerinovka, a doni hídfőállás első vonulatában volt védelmi állásba. 1943. januári orosz hídfőállási támadásban hősi halált halt. (igen sokan)

RAKONCZAI János 1908., földműves, nős, három gyermek apja, honvéd. Behívó parancsra 1944. június hónapban az orosházi gyalogsági zászlóaljhoz vonult be. Bevetési helye Felső-Magyarország, az 1. hads. kötelékében a Kárpátok védelmében harcolt. 1944. november hónapban orosz fogságba esett. A galíciai fogolytáborban 1945. tavaszán fertőző vérhas betegségben halt meg. Eltemetve uo.

RAKONCZAI József 1922., földműves, nőtlen, őrzető. 1943. október hónapban vonult be tényleges katonai szolgálatra Hódmezővásárhelyre. A magyarországi hátszágban volt védelmi harcokban orosz fogságba esett, a Focsani fogolytáborba vitték, ahol 1945. tavaszán meghalt, eltemetve uo.

SÁNDOR István 1925. (haleszi lakos) földműves, levente, 1944. szeptember 24-én bevonult Hódmezővásárhelyre a bevonulási központba, ahonnan a többiekkel sodródva Ausztriába került, majd onnét Németországba. Ezen kívül semmi hír nem érkezett róla.

SÁNDOR Lajos 1912., földműves, nős, honvéd, 1944. szeptember 18-án behívóra bevonult Hódmezővásárhelyre, ahol csoportosítva a többiekkel közvetlenül Dunántúlra vitték. Bevetési hely a magyar hátszágai fronton, ahol 1944. október végén orosz fogságba esett. 1945. március 10-én a kaukázusi fogolytáborban meghalt, eltemetve uo.

SARNYAI István 1924., tanuló, nőtlen, 1944. szeptember 24-én a leventékkel együtt vonult be. Hódmezővásárhelyen csoportosítva őket, többekkel együtt Dunántúlra vitték.

Az ismert valószínűség szerint a leventék jelentős részét Ausztriába vitték. Hír soha nem érkezett róla.

SELMECZI Dezső 1911., kereskedő, nő, honvéd. Behívóra 1944. február 4-én bevonult a 9/III. zlj-hoz Hódmezővásárhelyre, onnét Szabadkára vezényelték. Szenttamáson 1944. október hónapban orosz fogságba esett, Oroszországba vitték, ott 1945. április hónapban súlyos betegségben meghalt.

SELMECZI Lajos 1924., tanuló, nőtlen, levente. 1944. szeptember 24-én vonult be Hódmezővásárhelyre. Kecskeméten még találkozott vele, többekkel együtt Dunántúlra vitték. Ismeretlen időben és helyen eltűnt. Hír soha nem érkezett róla.

SZALMA Lajos 1910., földműves, kertész, nő, honvéd. 1944. március hónapban behívóra bevonult a m.kir. Árpád Fejedelem 2. honvéd huszárezred 1. lovas századához. A délvidéki harcokban Szenttamás-Zenta térségében volt harcokban 1944. július 16-én hősi halált halt, eltemetve uo.

SZÁNTÓ István 1920., napszámos, nőtlen, honvéd. 1941. október 13-án vonult be tényleges katonai szolgálatra. Az 1. Magyar Hadseregben a felvonuló harcok során Voronyezs-Harkov térségében 1942. január hónapban elesett, eltemetve uo.

TAMÁSI Sándor 1908., földműves-kertész, nő, tart. honvéd. Behívóra bevonult 1944. január 27-én a hódmezővásárhelyi 9/III. zlj-hoz. A délvidéki védelmi harcokba vezényelték, ott 1944. október 18-án orosz fogsága esett Fogcsani-ba szállították, ott 1945. március hónapban vérhas betegségben a hódóczi lágerben meghalt.

TÓTH István 1910., földműves, nő. Mint tartalékos honvéd a hódmezővásárhelyi 9/I. zlj-hez vonult be 1944. június hónapban. Délvidéki határvédelmi területen került bevetésre több katonatársával együtt. A dunamenti harcokban orosz fogsága esett. A temesvári fogolytáborba szállították, ahol tifusszal fertőzött betegségben 1944. végén halt meg.

VARGA Imre 1907., földműves, nő, tartalékos honvéd. 1944. szeptember 12-én vonult be a 42. bevonulási központba Hódmezővásárhelyre. Onnét Észak-Kárpátaljára vezényelték, a harcok során 1944. végén orosz fogságba esett, ott 1945. tavaszán meghalt.

VARGA József 1911., földműves, nő, honvéd. 1944. augusztus hó elején hívták be a 42. hódmezővásárhelyi bevonulási központba. Bevetési helye Felső-Magyarország, Ukrajna, ahol a harcok folyamán orosz fogságba esett, majd a romániai Focsáni táborban 1945. tavaszán halt meg.

VASTAG Mihály 1906., földműves, nő, honvéd. 1944. július 24-én vonult be a 18/I. gyalogezred 3. századához Szekszárdra. A dunántúli harcokban (Baja térségében) 1944. szeptember 16-án orosz fogságba esett. 1945. tavaszán ott halt meg.

VIDÁCS István 1906., zenész, napszámos, nő, honvéd. Behívóra 1944. szeptember 14-én vonult be a 42. honvéd bevonulási központba Hódmezővásárhelyre, onnét Sándorfalvára vitték őket, ahol összeállították a menetszázadot. Dél-Dunántúlon Baja térségében vették fel a harcot az oroszok ellen. 1944. november 4-én orosz fogsága esett, Focsainba szállították, ahol súlyos betegségben 1945. tavaszán halt meg.

VIZHÁNYÓ János 1911., földműves, nő, tartalékos szakaszvezető. Bevonult 1944. február 7-én a 39/III. zlj-hoz Hódmezővásárhelyre. A délvidéki fronton Szenttamás térségében 1944. október 17-én orosz fogságba esett. Egyedüli földéaki, aki legmesszebb,

Moszkván túl Cserepovic-ban (Észak Oroszország) volt fogságban, ahol 1945. szeptember hónapban elhalálozott. A cserepovici táborban van eltemetve.

VÖRÖS István 1919., napszámos, nő, honvéd. Bevonult tényleges katonai szolgálatra 1940. október hónapban a 9/III. gyalogsági zászlóaljhoz Hódmezővásárhelyre. A Kárpátok védelmében hosszú hónapokat harcolva, utolsó bevetési helye Dunántúlon Vas megye Becsehely községben volt, ahol a temetői közelharcban fejlődést kapott, a helyszínén 1944. december 10-én meghalt, eltemetve a becsehelyi temetőben.

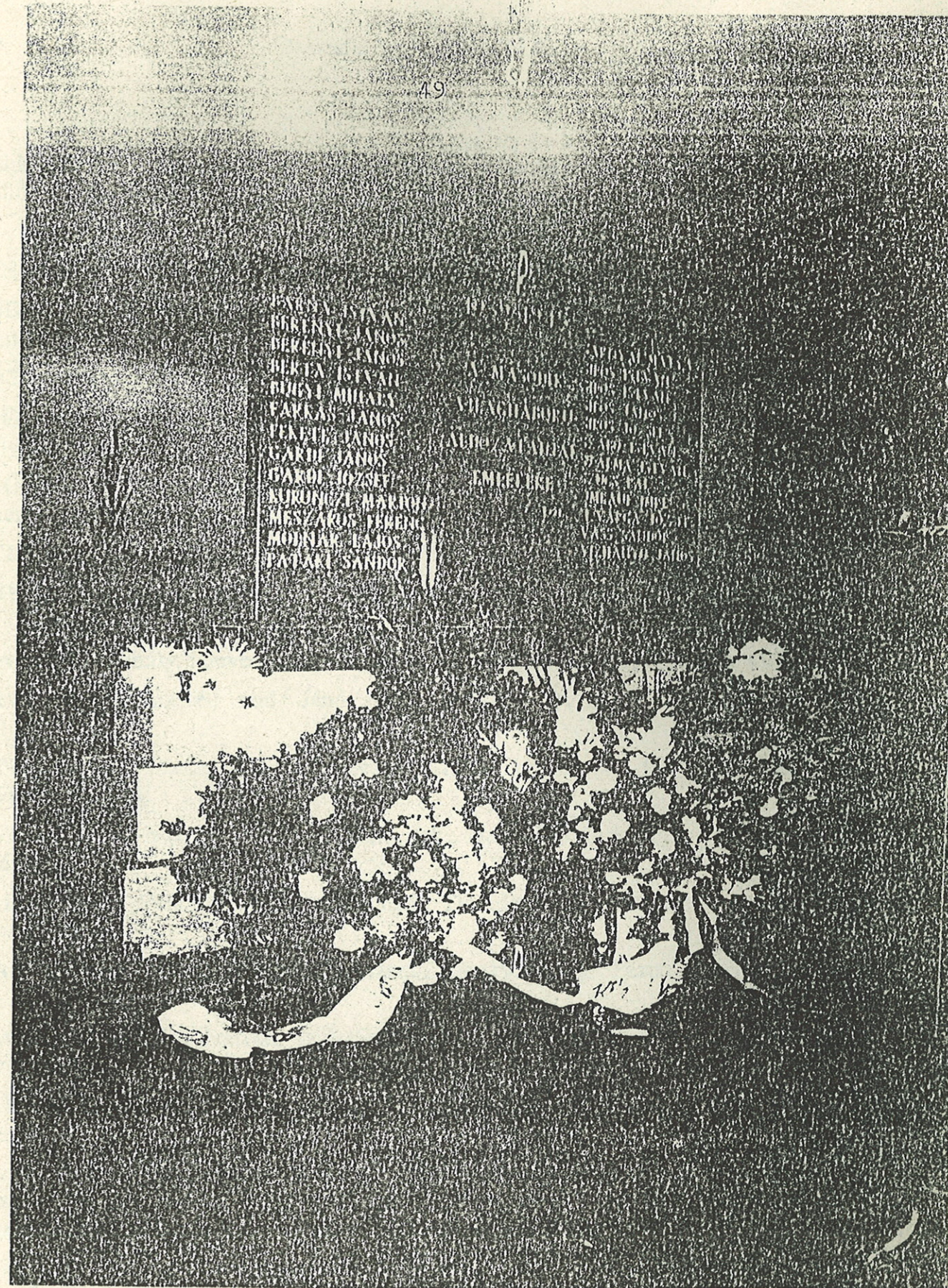
Adatok hiányában születési évvel

Almási István	1912.	Antal János, asztalos	1914.
Ádók Imre	1909.	Ádók Mihály	1912.
Ádók Tamás	1908.	Bajnóczi Sándor	1916.
Bajnóczi Ferenc	1915.	Bajnóczi Imre	1919.
Bajusz Antal	1909.	Bajusz Gyula, levente	1924.
Bajusz István	1908.	Bajusz Sándor	1923.
Bakacsi Ferenc	1919.	Bakacsi Ferenc	1923.
Bakacsi István	1912.	Bakos László, levente	1924.
Bakos Pál	1912.	Bálint István	1921.
Baráth Antal	1917.	Baráth István	1919.
Baráth Ferenc	1914.	Brád János	1901.
Béla János	1921.	Bodócsi Ferenc	1916.
Bodócsi József	1912.	Bozsogi Mihály	1912.
Bugyi Mihály	1904.	Buza János	1919.
Csányi Ferenc	1914.	Czene Antal	1912.
Dabis János	1910.	Farkas János	1903.
Gardi Balázs	1913.	Gardi János	1908.
Gilinger Ferenc	1922.	Gulyás János	1900.
Gyetvai Tamás, borbély	1914.	Hajnal János	1922.
Horváth István	1908.	Horváth István	1912.
Horváth József	1909.	Horváth László	1900.
Igaz Lajos	1912.	Juhász István	1908.
Juhász Tamás	1923.	Kerekes Imre	1921.
Kispál Sándor	1923.	Kiss István	1912.
Kiss István	1921.	Klémán Imre	1916.

Klémán József	1914.	Kocsis Sándor	1916.
Kovács János	1914.	Kuklai Mihály	1910.
Kurai János	1914.	Lajtos Mátyás	1911.
Lele Ferenc	1910.	Libor György	1902.
Melegh Pál	1912.	Menyhárt Mihály	1922.
Mészáros István	1921.	Nagy József	1915.
Neparáczki László	1912.	Orovecz György	1910.
Petrik Gyula	1910.	Rácz Antal	1902.
Rácz Lajos	1909.	Rakonczi István	1900.
Rakonczi János	1917.	Rakonczi József	1909.
Sallai Bálint	1914.	Sándor Mihály	1908.
Sipos István	1909.	Sóki György	1914.
Surják Ferenc	1912.	Szabó István	1912.
Szabó József	1919.	Szabóki Illés	1906.
Szalma István	1920.	Szántó Imre	1914.
Szántó Lajos	1905.	Szántó Sándor	1921.
Vastagh József	1912.	Vass János	1904.
Vetró István	1909.	Vetró Antal	1911.
Veres István, szabó	1919.		

Óföldséki község II. világháborús hősi halottai névjegyzéke:

Barna István	1919.	Berényi János	1902.
Berényi János	1922.	Berta István	1908.
Bugyi Mihály		Farkas János	
Fekete János	1910.	Gardi János	1908.
Gardi József	1905.	Kurunczi Márton	1913.
Mészáros Ferenc	1909.	Molnár Lajos	1918.
Pataki Sándor	1906.	Sarnyai Mátyás	1908.
Sipos István	1909.	Sipos István	1912.
Sipos János	1910.	Sipos József	1906.
Szabó István		Szalma István	
Szűcs Pál	1919.	Umlauf Imre	1913.
H. Varga József	1911.	Vass Sándor	1914.
Vízhányó János	1915.		

Óföldséki II. Világháborús Emlékmű. Épült: 1991. évben

3. számú NÉVJEGYZÉK

Földeákon 1944. október 8-9-én volt éjjeli csatában elesett hős magyar katonák névsora, akik elsődlegesen a helyszínen, majd a földeáki temetőbe lettek nyugalomra helyezve

ÁCS Ernő, honvéd, szül.: Nagykanizsa, 1942. augusztus 5. Lak.: Budafok.

BOBIK László, honvéd, szül.: ismeretlen, lak.: Ölyvös 254., katonai alakulata: tábori szám 695.

BOTKA Károly, honvéd, szül.: Nagykáta, lak.: Nagykáta, alakulata a 24. gyalogezred.

CSEHI Ferenc, honvéd, szül. Pápa, 1924. augusztus 11., aki a község házára behajtott foglyok közül való.

CZÖVEK Pál, honvéd, szül.: Sajólad, 1919. június 16., alakulata a 24/I zlj., lakóhelye ismeretlen.

GULYÓ István, honvéd, szül.: Tornagörgő, 1920., lak.: Tornagörgő, alakulata a 21/I. zlj.

HORVÁTH Sándor, honvéd, szül.: Budapest, 1925. február 22., lak.: Budapest, alakulata 5/II. zlj.

IVANCSIK Mihály, honvéd, szül.: Muravid, lak.: Egyházásrádov, alakulata 35/II. zlj.

ILLÉS Károly, honvéd, szül.: Jánd, 1920. december 20., lakása ismertlen, alakulata: 24/I. zlj.

JENEI István, tizedes, szül.: Kavecsány, 1912. április 14., lak.: Kavecsány 95., alakulata: 21/I. zlj.

KUTASI Imre, honvéd, szül.: Nagykálló, lak.: Nagykálló Biri tanya, alakulata: 4 gk. lövész zlj.

LAPOSTYÁN József, szakaszvezető, szül.: Tiszadorogma 1914. november 19., lak.: Tiszadorogma.

MAJOROS János, honvéd, szül.: Pestszentlőrinc, 1925., lak.: Pestszentlőrinc, Árpád u. 32., alakulata ismeretlen.

SZABADOS István, honvéd, születési helye, lakása ismeretlen, alakulatának tábori száma: 695.

VADÁSZ Ignác, honvéd, szül.: Zajk, 1920. november 16., alakulata 17/I. zlj. lakása ismeretlen.

Továbbá személyi és katonai igazolvány nélkül: 8 honvéd, 1 tizedes és 1 szakaszvezető, összesen: 10 ismertlen katona. Valamennyit (25 főt) október 10-12-én a harctér helyszínén a tanyai kézbesítők, mezőőrök és mások segítségével 2 nap alatt temették el.

Majd 1947. évben a földeáki temetőbe lettek exhumálva. A 10 ismeretlen kívül, már csak 6 névszerinti hős nyugszik a földeáki temetőben, míg a többit a családtagok hazaszállították.

A hódmezővásárhelyi Levéltár adataiból

Makó Imre hódmezővásárhelyi kutató leveléből kiegészítés az I. Világháború hős katonáira vonatkozóan, akik hódmezővásárhelyi lakosok, de valamennyien földéaki születésűek voltak.

BODROGI /KISS/ István, 1881., földműves-napszámos, nős, közlegény. A 3. honvéd menetezredben Premisly várát védte. Utoljára 1914. október 20-án adott életjelt magáról, sebesülten orosz fogságba esett.

HORVÁTH Lajos, 1878., földműves, nős, népfölkelő, a 302. honvéd gyalogezrednél 1916. június 5-én az orosz fronton eltűnt. Majd megkerülve az 5. honvéd gyalogezred kötelékében 1917. november 12-én hősi halált halt.

LAKY Sándor, tanító, szül. Földeákon 1892., anyja: Bérczy Aranka, nőtlen, önkéntes. A gyulai 2. honvéd gyalogezred kötelékében az orosz harctéren, a janowi erdőben 1914. szeptember 7-én mell-lövést kapott és két hónapi szenvedés után a brawineki tábori kórházban halt meg. Eltemetve uo.

SÁPI Mihály, 1885., anyja: Péli Viktória, született Földeákon. Az orosz fronton fejlődés érte és 1917-ben rokkantként leszerelt. Bevonulásakor tartalékos huszárként a 4. huszárezredbe Lugosra vonult be. Földeákon 1940-ben mint hadi rokkant hunyt el, eltemetve a földéaki temetőben.

TÓTH János, 1894., anyja: Szabó Viktória, géplakatos, nőtlen, tizedes. A 46-os gyalogezredben az olasz fronton 1915-ben kolera betegségben halt meg. Eltemetve St. Daniel község katonai temetőjében.

Továbbá szemléltetésképpen a korabeli fronti információs formáról egy újságcikkben is megjelent szolgálati hadijelentés. A hódmezővásárhelyi 1914. október 14-én megjelent napilapból: "*Egy földéaki tüzér hősi halála Palesztinában*".

(Nevezett az 1. sz. Névjegyzékben is szerepel) Bajusz Antal /András/ Földeákról való legény, aki öt év óta szolgált egyik tüzérezredünknel, ez év augusztus 20-án meghalt az El-Arisch-i barakkórházban. Ezred parancsnoksága a következő levélben értesítette édesanyját, özvegy Bajusz Antalnét fia hősi haláláról.

Asszonyom! Értesítjük, hogy fia Bajusz Antal szakaszvezető f. év augusztus 26-án El-Arischban /Palesztina/ a német 212. számú tábori kórházban hastifuszban történt megbetegedése folytán elhunyt. Nevezett az el-arischi katonai temetőben van eltemetve, katonai dísszel búcsúzva.

Az elhunyt vitézségéért és kitűnő szolgálataért ez év augusztus havában a mellékelt török vasfélholddal lett kitüntetve és még elhunyt előtt a magyar ezüst vitézségi érdemmel való kitüntetésre lett felterjesztve.

Nagyon érzékenyen: szdp. s.k.

/Az első világháború alatt hasonló értesítési formákat a front ezredeiből egyenként, ill. összevontan küldtek./

II. világháborús szorongások:

Égbe nyúló hegyek ormán, havas éjszakákon,
Magyar honvéd őréséget áll kinn az orosz fronton.
Lelkében szerfele emlékek merengnek,
Kis faluról, barna lányról, régi boldogságról.

De szeretnék egyszer hazamenni,
Édesanyám síjára virágot tenni.
Elmondanám néktek falusi testvérek,
Mit ér az élet mit megélek,
Amit az eszmék semmiért fecsérnek.

Földeák 1998. év november hónap második napjára.

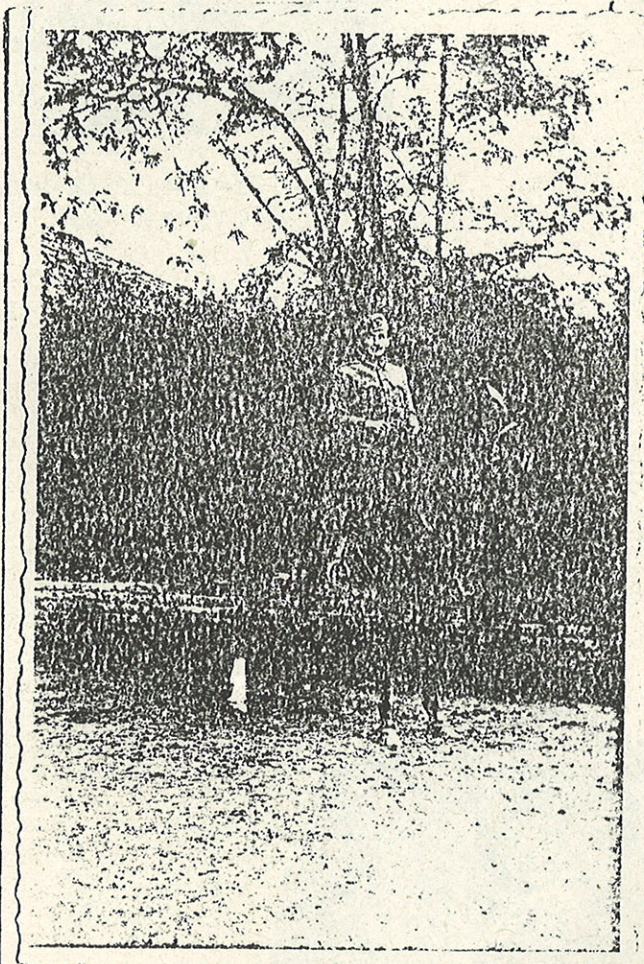
Szerző

Tóth István 1910. földm.
honvéd

Hajnal István 1912. földm.
honvéd

*BÁRDI PÁL, Szovjetkaton-
miben lett a tisztség.*
Bárdi Pál 1919. tisztviselő
hadnagy

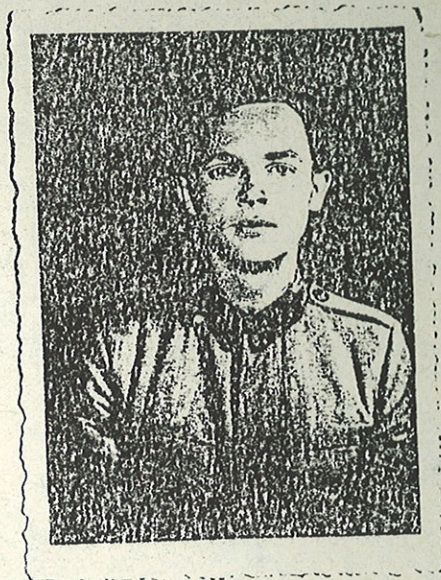
Bánszki Mihály 1918. tanító
zászlós

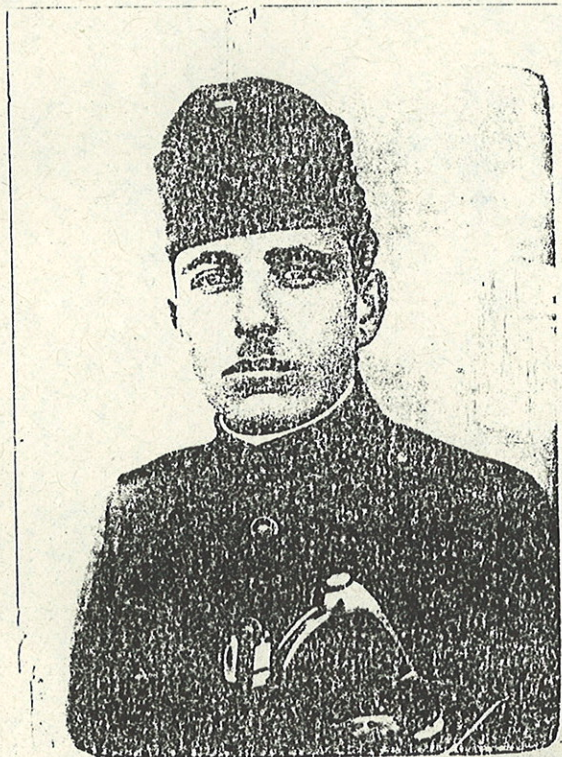
Kovács Lajos 1912. hentes
huszár vörvezető

Buza Mihály 1916. földm.
szakaszvezető

Dombi Mihály 1918. zenész
honvéd

Meggyesi István 1909. bognármester
őrvezető